

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122; 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 6. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vien št. 105.241.

JUTRO

Naročna znaša mesečno Din 25.—
Za izvozništvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Začasno olajšanje

Abesinski spor se širi v vedno večjih kolobarjih in zato vedno manj vidnih po evropski celinii. Postal je že nekaj vzporednega in pozornost sveta se je obrnila na angleško-italijanski spor, ki je bil neposredna posledica kolonialnega podjetja v vzhodni Afriki, nakar se je ročno izprevergl tudi v diplomatsko borbo med Londonom in Parizom. Ta najnovejša faza še ni zaključena, dasi je napetost znatno popustila; zato pa je francoski ministrski predsednik Laval prišel v jako neprijeten položaj. Neopazno se mu je namreč vloga posredovalca med Rimom in Londonom izmuznula iz rok in v sporu, ki ga ni izvažal, se je Laval začutil kot prizadeta stranka, od katere je naenkrat odvisno skoro vse.

Spretni britanski politiki so nameno zavlekli problem pred Društvo narodov in so naenkrat začeli zastopati francosko tezo, da je treba ojačiti ženevsko institucijo in ji dati vse atribute mednarodnega tribunala, ki naj brezprizivno rešuje vsa pojavljajoča se nasprotstva med narodi. Ta razvoj je tako jasen, da ni treba še posebnih razglabljanj o razlogih in nagibih, ki so Britance napravili kar čez noč za pristaše neokrnjene oblasti Društva narodov nad mednarodnimi odnosi.

To pojmovanje se zlasti izvrstno zrcali v francoskem javnem mnenju, ki se je stvorilo spričo razvoja stvari v Ženevi in ki tudi Lavalu ne olajšuje njegovega posla, marveč mu prej otežkoča odločitve. Levica vidi v sedanjem stanju dobrodošel trenutek, ko bi se dala Velika Britanija za vedno privezati na Ženevo; prvič, odkar obstaja Društvo narodov, je London pripravil pridružitveni se kolektivnim korakom in skupnemu jamstvu za svetovni mir in francoska vlada bi morala z obema rokama zgrabiti priložnost, ki ji nudi to, po čemer so doslej zaman hrepenele in si prizadevale doseči vse francoske vlade. Ob enem pravico levičarji, da je angleška borba namenjena proti sedanjemu režimu v Italiji in da se ji bi morala Francija že zaradi teza priključiti.

Francoski desničarski tabor odgovarja z isto jasnostjo in priznati se mora, da njegovi ugovori niso brez pomena. Pravi, da naloga francoske politike ni borba zoper katerikoli režim tujih držav, marveč mora francoska odovernost vlada nasledovati samo koristi Francije. Ta nazor desnice je gotovo pravilen, saj je eno izmed temeljnih pravil mednarodnega občestva načelo nevmesavanja v notranje zadeve drugih držav. Še huje pa francoska desnica udarja po Angliji, češ da se je zatekla v Ženevo samo v danem primeru, ko se Italija odteguje angleškemu vplivu in se ne bo dala več izigravati proti Franciji, kakor je to bilo vsa leta na svetovni vojni. V ostalem da se gibljejo vse angleške izjave v okviru nedoločnih obljub, iz katerih ni mogoče izvajati nikakih obveznosti. Laval naj jih ne smatra za resnejše, nego so v resnici.

Tudi intervju, ki ga je dal sir Austen Chamberlain de Jovenelu, sinu nedavno umrlega senatorja, ni doprinesel k pomirjenju, marveč je desnici dal dobrodošlo potrdilo za njeno argumentacijo. Chamberlain je namreč v tej svoji izjavi neprikrito zapretil Franciji, da Anglija ne bo niti z mezinem mignila, kadar bi nemške čete zopet enkrat korakale proti Renu. Angleški državnik je pri tem naglasil svoje preizkušeno prijateljstvo do Francije in jo rotal, naj ne slabi Društva narodov v najvažnejšem trenutku, ko se je tudi Anglija odločila, da bo odšel vodila politiko po načelih Društva narodov. Tudi te leve besede je desnica prišla med one obljube, ki Angliji ne nalagajo nikake obveze.

Pri takem kritičnem stanju se je Laval vsekakor izkazal za izvrstnega posredovalca, ko je dosegel zbliznanje med Anglijo in Italijo. S tem pa zopet doma ni dosegel hvalečnosti, češ da je Franciji nakonal jamstvo, da mora s svojimi silami bdeti nad ravnotežjem med Italijo in Anglijo v Sredozemju in mora pri tem ščititi samo angleške interese. Lavalov uspeh je sicer napravil v Londonu in Rimu ugodna tla za nadaljnje posredovanje, vendar je na dlani, da se bodo težkoče šele začele, ko bo treba preiti h konkretnim reševanjem angleško-italijanskih nasprotij in zlasti k odločitvi, ali naj se sankcije res začno izvajati.

Kakor se kaže, so v Angliji že prišli do prepričanja, da gospodarske sankcije v času sedanje krize niso ravno najuspešnejše orožje in da bi vsa akcija po sili razmer kazala občutne vrzeli. Tudi države, ki so se izrkele za sankcije, so že prijavile svoje zahteve no popolni odškodnini, ker nočejo nikakor nositi žrtev za stvar, ki se tiče v prvi vrsti Anglije. Iz tega sledi, da so se izjavile za sankcije čisto formalno in da je pri njih ukoreninjeno mnenje o samo prehodne mznačaja angleškega navdušenja za ojačenje Društva narodov.

Kakor vidimo, se stvari vedno bolj zapletajo in evropski narodi so malo

ŽIVAHNA ZAKULISNA AKCIJA ZA LIKVIDACIJO AFRIŠKE VOJNE Med Rimom, Parizom in Londonom so se pričela nova pogajanja za vsestransko zadovoljivo ureditev abesinskega problema

London, 21. oktobra. w. Oficijelno potrjujejo, da so med Rimom in Parizom izmenjali poizkusne predloge za zaključitev sovražnosti v Abesiniji in da je bilo v petek na sestanku med Mussolinijem in Drummondom na kratko govora o možnosti, kako bi se končala vojna v Afriki. Sedanji poizkusni mirovni predlogi pa so, kakor uradno naglašajo, šele v začetnem stadiju in jih je smatrati samo za neobvezne informacije. Dasi prvi Lavalovi predlogi za Mussolinija niso bili sprejemljivi, bo vendar Francija nadaljevala sondiranje ter o tem stalno obveščala tudi Anglijo. Precej verjetno je, da so sedaj že odstranjena glavna nesporazumljenja. Podlaga za trenutna pogajanja tvorijo brzokone koncesije, ki so jih Italiji ponujali pred začetkom sovražnosti.

London, 21. oktobra. g. Angleški zunanji urad objavlja v razgovoru Mussolinija in angleškim poslanikom Drummondom naslednji komunikat:

Angleški poslanik je dne 18. oktobra obli-

skal šefa italijanske vlade in mu znova zagotovil, da angleška vlada ne namerava v sedanjem sporu med Italijo in Abesinijo podvzeti nobenega koraka, razen, če bi ga morala po kolektivni obveznosti kot zvesta članica DN ali pa preko tega, če bi ji ga DN priporočilo po določbah svojega pakta. Drummond je naglasil, da stališča angleške vlade ne vodijo egoistično nameni. Vse drugačne izjave so popolnoma neutemeljene in jih morejo širiti samo ljudje, ki so bodisi slabo poučeni ali pa želijo ustvarjati zlc

Za kakšno ceno bi Italija prenehala z vojno

Pariz, 21. oktobra. o. V zvezi s sedanjim političnim položajem in Lavalovo akcijo vlada v političnih krogih vedno večji optimizem. Prvotno, da je Mussolini izrazil svojo pripravljenost, pogajati se o prekinitvi italijanskega vojnega pohoda proti Abesiniji, če dobi Italija deželo Tigre, mandat nad abesinskimi pokrajinami, ki se imajo smatrati kot abesinske kolonije in če se ostala

Abesinija postavi pod protektorat Društva narodov, pri katerem pa bi imela glavno besedo Italija.

London, 21. oktobra. AA. O posredovalnem predlogu Lavala poročajo, da ima šest glavnih točk. Najvažnejša je odstop pokrajine Tigre Italiji, dočim bi Velika Britanija odstopila Abesiniji izhodišče na morje s pristaniščem Zeilo. V uradnih krogih sicer še nimajo potrdila o tej ponudbi, mislijo pa, da so podatki v glavnem točni. Poučeni krogi so mnenja, da so ti predlogi še daleč od Mussolinijevih minimalnih zahtev.

Abesinija še ni prejela nobenih mirovni predlogov

London, 21. oktobra. o. Službeno se v Addis Abebi demantirajo vesti, da bi bila abesinska vlada prejela kakšne predloge za mirovna pogajanja. Neki višji funkcionar na abesinskem dvoru je dopisniku agencije Reuter izjavil, da na taka pogajanja ni mogoče niti misliti, odkar je Društvo narodov takorekoč soglasno odobrilo sankcije proti Italiji.

Boji v Somaliji

Italijanske čete na somalski fronti prodirajo kljub deževju in so zavzele več važnih postojank

Asmara, 21. oktobra. AA. Na somalski fronti so se kljub hudemu deževju zopet pričele vojne operacije. Italijani so kljub hudemu odporu Abesincev prekozačili reko Uebi Šebeli in zavzeli nekatere postojanke na drugem bregu. Italijanski vojski je v veliki meri pomagalo letalstvo. Splošno zatrjujejo, da je bila to po zavzetju Gerlogubija najuspešnejša operacija na somalski fronti.

Deset italijanskih letal je bombardiralo in zažgalo Dagnerejo v bližini Kalafa, kjer so močne abesinske postojanke. Italijanska letala so bombardirala tudi Burdodi ob reki Uebi Šebeli med Mustahilo in Dagnerejo. Italijani prodirajo sedaj v smeri proti Gorahelji, kjer pripravljajo Abesince, kakor vse kaže, močnejši odpor. Tu zbira svoje čete ras Nasibu. Njegove čete prihajajo iz Hararja, močna ojačenja pa tudi z jugozapada, odkoder jih pošilja ras Destu, poglavar plemena Borovanov.

Addis Abeba, 21. oktobra. AA. Na južni fronti so Italijani po še nepotrjenih vesteh zavzeli pet večjih vodnjakov okrog Gerlogubiju pa deluje še nadalje. Večjih borb na fronti ni bilo.

Italijansko službeno poročilo št. 24

Rim, 21. oktobra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je izdalo naslednji komunikat št. 24:

General Graziani javlja, da je 18. oktobra 10 italijanskih letal bombardiralo abesinsko garnizijo v Dagnereji ob reki Uebi Šebeli. Nekatera letala so bila zadeta od sovražnih krogel.

Oddelek pod poveljstvom majorja Fave je z napadom kljub ogorčeni obrambi Abesincev zavzel postojanke za abesinsko fronto pri Dagnereji. Abesinci so morali svoje postojanke zapustiti in pustiti dva topa, dve strojinici, dva tovorna avtomobila in več sto pušk ter mnogo municije. Na abesinski strani je padlo 50 vojakov, na italijanski pa 14, dočim jih je 40 ranjenih. Na tem odseku somalske fronte se bora na italijanski strani tudi oddelek sultana Ololina, ki je zaprosil, da bi se smel boriti na italijanski strani, da dokáže svojo lojalnost. Po zmagi je sedaj vsa pokrajina Savali v italijanski posesti.

Na eritrejski fronti ni bilo znatnejših dogodkov, le naša letala so vršila redne strategične izvidne polete.

Abesinci niso vdrli v Somalijo

Rim, 21. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča: Vesti iz Addis Abebe, da bi bilo 45.000 Abesincev vdrlo v Italijansko Somalijo, so popolnoma izmišljene. Prav tako so brez podlage vesti iz istega vira, da je mnogo Eritejcev dezertiralo.

Koncentracija Abesincev na severni fronti

Asmara, 21. oktobra. d. Italijanska poizvedovalna letala prinašajo čim dalje pogostejše vesti, iz katerih je razvidno, da zbirajo Abesinci na severni fronti močne čete in da se pripravljajo za energičen odpor proti nadaljnjemu prodiranju italijanskega vojaštva. Italijanski letalci so opazi-

hvale dolžni onemu, ki je raztegnil abesinski spor na Evropo, dasi se morajo po sili razmer pridružitvi vsaki akciji, ki jo zahteva ta usodna politika. Zato morajo iskreno želiti, da bi doseženo olajšanje mednarodne situacije ne bilo le kratkotrajna epizoda.

li, da so na pohodu proti severni fronti mnogoštevilni abesinski oddelki, ki se pomikajo iz notranjosti pokrajin Ambare, Tigre in Vala. Močne čete so opazili zati v dolini Tembiena, kamor se je umaknil ras Sejum s svojimi četami po padcu Aksuma. Prav tako poročajo italijanski letalci, da so na pohodu močne čete v smeri proti severu tudi v južnejših pokrajinah Gódzamu, Salali in Sei.

Po mnenju tukajšnjih vojaških strokovnjakov bo glavni cilj nadaljnega italijanskega prodiranja Makala, da se napravi prosta pot italijanskim divizionom do ceste, ki vodi proti jugu in katere razdalja znaša od Makale do Addis Abebe približno 400 km.

V pripravah za pohod proti Makali zavzemajo Italijani polagoma postojanke v gorah in soteskah okoli Adigrata, kjer operira armadni zbor generala Santanja. Armadni zbor domačinskih čet generala Rolla utrjuje svoje postojanke pred Entisom, armadni zbor generala Maravigne pa pred Aksumom.

Moč abesinskih čet, zbranih okoli Makale, cenijo na 100.000 mož.

Nočni pohodi Abesincev

Addis Abeba, 21. oktobra. d. Oficijelno poročilo abesinske vlade pravi, da se pridružujejo vojski kasa Sejuma vsak dan nove čete.

Ras Kasa, ki je s svojimi četami na pohodu iz Gondarja proti severovzhodu na fronto Aksum-Adigrat, je sporočil vladii, da polzvedujejo Italijanska letala nad njegovim operacijskim ozemljem. Da bi jih letala ne izsledila, korakajo čete na fronto samo še ponoči, dočim se podnevi skrivajo v globelih in gorekih gozdovih.

V Addis Abebi vedno bolj prevladuje prepričanje, da Italijani zaradi nevdržnega podnebnja, kužnih bolezni, pomanjkanja vode in obupnega odpora abesinskih plemen ne bodo več mnogo prodrli v ozemlje te dežele.

Danes je šlo iz prestolnice 9000 mož cesarske garde na severno fronto. Odhod tega elitnega zbora sta prisostvovala cesar in cesarica.

Maršal Badoglio v Adui

Adua, 21. oktobra. w. Šef generalnega štaba Badoglio je odpoval v glavni italdersonovi smrti tvenud naslednje brzo vrhovni poveljnikom generalom de Bonom, da si na mestu osleda napredek vojaških operacij.

20.000 sužnjev prostih

Adua, 21. oktobra. AA. Havas poroča, da so italijanske vojaške oblasti doslej oprostile v zasadenih krajih 15 do 20 tisoč sužnjev, kar pomeni malone 20% vsega prebivalstva teh krajev. Italijanske vojaške oblasti so obenem odredile, da smejo dosedanji sužnji ostati pri svojih gospodarjih, ki jim pa morajo zagotoviti stalne plače.

Izvidni polet proti Tanskemu jezeru

Rim, 21. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča: Neko letalo tipa Capronici je sijajno izvršilo izvid nad vso pokrajino Tigre in nadaljevalo polet proti Tanskemu jezeru, moralo pa se je vrniti v Asmaro, ker je sovrážna krogla laže ranila opazovalca.

Uvoz tujih listov v Italijo

Rim, 21. oktobra. AA. Propagandno ministrstvo odločno demantira vesti, po katerih bi bilo prepovedano uvažanje tujih listov v Italijo. O tem ni bila izdana nikak načelna odredba.

Odmor v Ženevi

Ženeva, 21. oktobra. o. Vesti z vzhodno-afriškega bojišča so še nadalje zelo protislovnve. V krogih Društva narodov smatrajo, da obstoja na fronti v vzhodni Afriki nekakšno premirje, ker čakajo na izid diplomatskih pogajanj, ki so v teku. Doslej je italijansko vojaško vodstvo postopalo zelo oprezno ter je izvedlo vojaške operacije v krajih, ki spadajo v neposredno področje italijanskega vpliva. Tudi v Addis Abebi čakajo na potek teh pogajanj, da bi zvedeli, kje jim grozi največja nevarnost, kje bodo morali braniti svoje postojanke ali pa izvesti napad na italijanske postojanke v krajih, ki jih neguš noče prepustiti Italijanom.

Ves sankcijski aparat, ki je bil sklenjen na pobudo Anglije, ima sedaj osemdnevni odmor. V teku tedna se ne bo sestal niti odbor osemnajstih, niti širši koordinacijski odbor, niti kak drug odbor ali podobor. Vse delo je za sedaj odloženo do 28. t. m., ko imajo posamezne vlade odgovoriti, kake ukrepe bodo podvzele glede na sklenjene sankcije proti Italiji, na katere sankcije pristajajo in kakšno škodo bodo imele. Edino angleška delegacija je ostala v Ženevi zbrana, čeprav je Eden odpoval v London. Angleška delegacija je ukrenila vse, da lahko takoj nadaljuje delo s polno paro, čim bi bilo potrebno.

v danakilski puščavi

Abesinci so z naskokom zavzeli goro Musa Ali — 700 Italijanov obkoljenih

Addis Abeba, 21. oktobra. d. Vest, da so abesinske čete zavzele goro Musa Ali v naskoku, sedaj uradno potrjujejo, Abesinske čete so izvedle naskok ponoči ter pregnale italijansko vojaštvo. Poročajo tudi, da se je četam abesinskega vojskovodje Nasibuja posrečilo obkoliti v bližini mesta Desti, 15 milj jugovzhodno od pogorja Musa Ali, 700 italijanskih vojakov, ki so popolnoma odrezani od ostalih italijanskih čet. Italijani, ki so obkoljeni od vseh strani, se ogorčeno branijo ter so postavili v sredo dva tanke. Ta velik uspeh abesinskih čet se pripisuje dobri taktiki generala Nasibuja.

Pariz, 21. oktobra. AA. Po pomočih agencije Havas se je pričelo na vzhodni italijanski fronti novo prodiranje v danakilsko puščavo. Italijanska vojska napreduje v dveh kolonah, prva kolona pa se je preveč oddaljila od druge in je izgubila ves stik s slednjem. Nastalo je hude težave zaradi pomanjkanja vode in vročine, tako da so morali vojaštvo oskrbovati z vodo s pomočjo letal.

Pod vznožjem gorovja Musa Ali gradijo velike kolone delavcev novo cesto, večina pa je zbolela na obeh. Zdravniki so ugotovili, da so jim vdrli v oči delci kaktusov, ki so jih morali sekati pri trasiiranju nove

ceste. V mnogih primerih so se pojavila zastrupljenja krvi.

Orožje za Abesinijo

Džibuti, 21. oktobra. AA. Preko Berbere in Džibutija so bili te dni poslani v Abesinijo izredno veliki transporti orožja in streliva.

Egiptaska pomoč Abesincem

Pariz, 21. oktobra. AA. Snovi je prispelek v Džibuti in takoj nadaljeval svoje potovanje v Addis Abebo princ Ismail Daut paš, član egiptskega kraljevskega doma, ki je organiziral protovoljno sanitetsko misijo. Spremlja ga devet zdravnikov in večje število zdravniškega osebja. Princ ima s seboj tudi velike količine zdravil in obvez ter vsaj opremo za celo vojno bolnico.

Italijansko notranje posojilo

Rim, 21. oktobra. w. Z današnjim dnem je bilo razpisano novo 5% rentno posojilo, s katerim bo Italija nadalje financirala vojaške operacije v vzhodni Afriki. Po cenitvah pristojnih krogov bo vrglo to posojilo okoli 14 — 16 milijard lir.

Francoske senatne volitve

Nedeljske dopolnilne volitve v francoski senat so potrdile Lavalovo notranje in zunanje politiko

Pariz, 21. oktobra. AA. Pri včerajšnjih dopolnilnih volitvah v senat je skrajna desnica dobila enega, izgubila pa dva mandata, demokratska zveza je dobila 16, izgubila 4, katoliški demokrati 5 (3), republikanski levičarji 18 (2), neodvisni radikalni 7 mandatov kakor prej, radikalni socialisti 39 (4), republikanski socialisti enega kakor prej, neodvisna levica 4 (1), neosocialisti 4 (1), socialistična zveza SFTO 10 (4), neodvisni komunisti 1 (0), komunisti 1 (1).

V svojih komentarjih listi splošno zatrjujejo, da so se volilci izrazili za ohranitev sedanje notranje politike. Socialistična gласila sicer naglašajo, da popolnoma zmajujejo marksistične ideje, po sodbi zmernih listov pa se pokret volilcev v marksistični smeri ni pokazal v toliki meri, kakor bi bilo pričakovati glede na rezultate majskih občinskih volitev. Ministrski predsednik Laval je v svojem okraju takoj pri prvem glasovanju dobil veliko večino in je s svojimi političnimi uspehi v zadnjem času vplival tudi na volitve v ostalih volilnih okrajih.

Petit Parisien pripisuje Lavalovemu uspehu v seinskem okraju, kjer je več manjših občin v rokah komunistov, poseben pomen. Ministrski predsednik je moral vzdržati hudo borbo v tako zvanem rdečem obroču okrog Pariza. Volitve so tu imele značaj pravega plebiscita. Tudi v drugem volilnem okraju Puy de Dome, kjer je prav tako kandidiral, je Laval dosegel velik uspeh.

Echo de Paris sodi, da je za včerajšnje volitve najznačilnejša dvojna Lavalova zmaga, ki jo je treba tolmačiti kot splošno zaganje njegovi zunanji in notranji politiki.

Matine poudarja, da se je Paris izrekel za ohranitev demokratije in sedanjega ustavnega sistema.

Petit Journal ugotavlja, da se je ohranil status quo v francoski notranji politiki. Posebno je značilno, da volilci pri včerajšnjih volitvah niso dali izraza svojem nerazpoloženju zaradi množnih težav, ki so nastale po poslednjem gnetanju plač. Že to dokazuje, da uživa Laval splošno zaupanje. Senatni odbor za zunanje zadeve, ki bi se

moral sestati 25. t. m., to imel na Lavalovo zahtevo svojo sejo šele 29. t. m. Na seji bo Laval pojasnil francosko stališče v sedanjem mednarodnem položaju.

Konec nemških obveznosti proti DN

Ženeva, 21. oktobra. w. Z današnjim dnem izstopa Nemčija definitivno iz Društva narodov. Pri tej priložnosti omenjajo, da je bila po srečni zaključitvi locarske pogodbe in večmesnih pripravah slovesno sprejeta v Društvo narodov dne 10. septembra l. 1926. Takratni nemški zunanji minister dr. Stresemann je v pomembnem govoru podčrtal voljo berlinske vlade, da bo sodelovala pri delu DN. Sedem let pozneje je prišlo do preloma med Nemčijo in DN in sicer zaradi nesporazuma med Anglijo, Ameriko in Francijo ter Nemčijo glede njene enakovarnosti na obožovitvenem področju. Dne 14. oktobra 1933 je državni kancelar Hitler sporočil da se Nemčija umika z razorožitvenih konferenc, njen izstop iz DN pa je oficijelno objavil njen zunanji minister dne 21. oktobra l. 1933. Danes je potekla po določbah pakta DN določena dveletna odgovodna doba. Nemčija je s tem sledila zgledu Brazilije in Japonske, ki sta se prav tako že prej umaknili iz DN.

Nova albanska vlada

Tirana, 21. oktobra. AA. Nova albanska vlada je sestavljena takole:

Ministrski predsednik in začasni pravosodni minister Mehmed Fraseri; zunanji minister Fuad Aslani, dosedanji albanski poslanik v Londonu; notranji minister Ethim Tofo, dosedanji prefekt v Skadrju; minister prosvete dr. Mus Bushati, narodni poslanec; finančni minister Rok Gera, dosedanji generalni tajnik ministrstva; minister za gospodarstvo Dimitrije Berati, dosedanji minister za gospodarstvo; minister za gradnje inž. Dok Narači, generalni ravnatelj pošte in brzojava.

Oster konflikt med Čecoslovaško in Poljsko

Umetno netenje iredente med tešinskimi Poljaki - Svojevtrsten poljski konzul v Tešinu - Praški ukrepi in varšavska revanža

Praga, 19. oktobra. Odkar odloča na Poljskem germanofilski šlahba, katere glavni predstavniki so knez Radziwiłł ter grofa Potocki in Braniccki, si išče poljski sovinitveni ventila za napadi na Čecoslovaško. Uradna politika mu je zaprla edino prirodno smer — proti Nemcem — in naravnala ves srd proti slovenskemu sosedu na jugozapadu. Praga mora služiti čisto brez vsake krivde za strelodol poljskemu nacionalizmu, ki že dve leti ne sme dati duška nejevolji proti zatiranju poljskega življa v Nemčiji. Od zaključka nenapadne pogodbe z Nemčijo so Poljaki odkrili neko svojo manjšino na Tešinskem in ker jih izkušnja z Nemci ter njihovo lastno postopanje za drugorodnimi manjšinami uči, da so manjšine povsod zatirane, so svoj nakopičen žolč obrnili proti Čecoslovaški, ne da bi proučili položaj. Resnica je namreč ta, da se poljski manjšini na Čecoslovaškem godi tako, kakor bi si želela vsaka narodna manjšina na svetu. Morda so tešinski Poljaki edini drobci izven lastne države, ki se pod oblastjo tuje države ne morejo pritožiti nad kakršnimkoli zatiranjem.

Statistično je ugotovljeno, da prihaja v Čecoslovaško na 400 poljskih otrok ena čisto poljska šola, medtem ko je v Poljski sami šolstvo daleko slabše in odpada čna poljska šola na 800 otrok. Kako je v tem oziru z belorusko in ukrajinsko milijonsko manjšino, pa je vsemu svetu dovolj znano. Tešinski Poljaki je vsega skupaj le nekaj 70.000, dasi Poljaki sanjajo o 150.000. Zastopani so svojem število primerno v deželnem zboru moravsko-šleskem, kakor tudi v praškem državnem zboru. Ta mikroskopska manjšina je na Čecoslovaškem saturirana v vsakem pogledu in čecoslovaška vlada pospešuje na vse mogoče načine njen kulturni in gospodarski razvoj. Manjšina sama bi tudi ne delala nikakršnih težko, ako ne bi dobivala iz Poljske večnih pozivov na nezadovoljstvo, in ako poljska vlada ne bi pošiljala prav uradnih izjav, ki jih razširja, ki naj skale mir na Tešinskem.

Od znane poljsko-nemške pogodbe je prevzela Poljska nehalno in nelepno taktiko, da v nemški interesu ruje in spletkari proti čecoslovaški republiki. Čudno je, da se Poljaki ne zavedajo vloge, ki jo igrajo pri tej krivični gonji. V Moravski Ostravi obstoji poljski konzulat, kakor kažejo dosedanje izkušnje, je vsakokratni tamoznji konzul doloten, da seje nemir in zadržuje odnose med Čehi in Poljaki. Prvo leto nemško-poljske pogodbe je to naravno domoljubne vrednosti vsilil konzul Malhomme, ki je tako zelo oparavil svoj priimek, da čecoslovaška vlada ni mogla dati privolitja, da se dalje upravlja tako važen

urad. Ni mu naravnost odrekla privolitja, marveč je z neskončno potrpežljivostjo čakala, da se varšavska vlada sama spomni in odpokličje cloveka, ki je morda pač spadal v uredništvo »Koriera Codzienegae« ali v radiostanico Katowice, od koder se sistematično izdaja gonja proti Čecoslovaški, nikakor pa ne v urad tako delikatnega značaja, kakor je konzulat.

V zameno pa je poljska vlada poslala v Moravsko Ostravo drugega konzula, g. Klotza, ki je v vsem svojem uradnem poslovanju dokazal, da se ne zaveda svojega poslanstva. G. Klotz je mislil, da lahko tudi na čecoslovaških tleh izvaja funkcije, ki si jih je lastil na Poljskem kot policijski in politični uradnik. S molasko je začel nadzorovati čecoslovaške državne šole s poljskim učnim ezikom in ob vsaki priliki daljval udme izjave, kakršnih si konzularni uradniki nikoli ne bi smeli dovoliti. Demonstrativno je namreč naglašal, da je bil njegov prednik Malhomme mož na mestu in da je bil on prvi vodja poljskega ljudstva na Tešinskem. Tudi v drugih pogledih je konzul Klotz popolnoma posnemal svojega prednika. Kadar koli so čecoslovaško oblastva zaprla kakega Poljaka zavaljo sleparstva, kraje, tihotapstva ali izbruhov proti državi, je Klotz takega delinkventa ročno proglasil za mučenka poljske ideje. Poljski vlađni tisk je zvesto dvignil krik in vso Poljsko razburil z neresničnimi obdolžitvami. Ko so čecoslovaške oblasti morale začeti z zabranjanjem poljskih identičnih demonstracij na Tešinskem, je konzul Klotz naravnost hujskal proti čecoslovaški državi, češ da bo skoro prišel dan plačila, ko se bo vse izpremenilo.

Te rabijatnosti tudi potrpežljiva praška vlada ni mogla več prenesti. Ker v Varšavi niso hoteli spoznati, da Klotz ne spada na mesto konzula, so mu v Pragi z vso pravico odvzeli eksekvator v Varšavi; so na to gesto nujne samoobrambe odgovorili z novo brezobzirnostjo. Namesto da bi pozvali Klotza na odgovor, so odrekli eksekvator čecoslovaškima konzuloma dr. Maixner u v Krakovu in dr. Dołęzalu v Poznau. Praška vlada je oba takoj odpoklicala, v Varšavi pa se še do danes niso spomnili, da bi storili isto s Klotzem. Dva neoporečno korektna konzularna uradnika čecoslovaške službe sta morala biti odpoklicana samo zato, ker se je praška vlada ozvala avtoriziranega hujskavca na svojem ozemlju. V moderni zgodovini konzularnih odnosov je postopanje Varšave osamljen primer zlohotnega omlaževanja države, o kateri Poljaki mislijo, da je presaba, da bi se lahko uprla takemu ponižanju. Viteki narod, ki dela tiakto Nemcem, si s takim ravnanjem v svetu ne bo stekel slave.

Sir Artur Henderson

V Londonu je umrl v nedeljo v starosti 72 let znani angleški državnik, predsednik razorožitvene konferencie, sir Artur Henderson.

Artur Henderson je bil rojen 13. septembra 1863 v Glasgowu. Izpučen za kovinarja, se je že v mladih letih z veliko vne mo posvetil delavskemu gibanju. Ko je bila l. 1900 ustanovljena angleška delavska (labour party), se ji je takoj pridružil in igral v njej vse do svoje smrti veliko vlogo. Ponovno je bil tudi njen predsednik. V maju 1915 je stopil kot zaupnik delavstva v tedanji Asquithov koalicijski kabinet in sicer najprej kot minister prosvete, pozneje kot minister za pošto in brzojav. V kabinetu Lloyda Georgea je bil minister brez portfelja, vendar pa je kmalu odstopil, ker se mu ni posrečilo pridobiti vlade za udeležbo na stockholmski konferenci. V prvem Macdonaldovem kabinetu je bil Henderson minister za notranje stvari, v drugem pa je prevzel zunanji urad in je postal obnem predsednik razorožitvene konferencie, kjer je igral tako odlično vlogo, da je celo po svojem izstopu iz Macdonaldovega kabineta ostal ne le na željo angleške vlade, temveč tudi na splošno zahtevo Društva narodov še nadalje predsednik razorožitvene konferencie. V dobrem spominu je še, s kako silno vne mo se je vedno zavzemal za uspešno delovanje razorožitvene konferencie in čeprav mu ni bilo usojeno, da bi dosegel vse, po čemer je v svojem idealnem stremljenju hrepenel, je nedvomno predvsem njegova zasluga, da je prestala razorožitvena konferenca marsikatero zelo kritično situacijo. Mornariška pogodba, ki je bila leta 1931. sklenjena med Italijo, Francijo in Veliko Britanijo, je v prvi vrsti njegovo delo.

V nasprotju s svojim tovarišem Macdonaldom je ostal Henderson ves čas član delavske stranke. Ko se je laburistična stranka dne 28. avgusta 1931. izrekla proti svojemu dotadanjemu vodji Macdonaldu, je postal Henderson njegov naslednik in je s svojo stranko stopil v opozicijo. Leta 1932 je odložil predsedstvo stranke in je postal njegov naslednik Lansbury Hendersonov mednarodni pomen se je izrazil tudi v tem, da je kot tajnik druge internacionale vzdrževal zvezo z delavstvom vsega sveta. Njegova smrt ne predstavlja samo hude izgube za angleško delavsko stranko, temveč tudi nedomestljivo izgubo za vse prijatelje miru na svetu. »Borcu za mir« je bila II. decembra 1934. podeljena tudi Nobelova mirovna nagrada.

Sozjalje naše vlade
Beograd, 21. oktobra. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je poslal ob Hendersonovi smrti generalnemu tajniku Društva narodov Avenolu naslednjo brzjavilo:
Globoko presunjen zaradi vesti o smrti spoštovanega g. Artura Hendersona, pred-

Nj. Vis. knez Pavle v Londonu

London, 21. oktobra. AA. Snoči ob 18.55 sta prispela iz Pariza v London Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga s spremstvom. Od Pariza do Londona jih je spremljal dvorni minister Milan Antić, do Dobra pa se jim je pripljal naproti upravnik poslov londonskega poslanstva Pavle Karović in novo imenovani poslanik Gruić. Na londonski postaji jih je pričakoval Kentski vojvoda. Prisotni so bili tudi tajniki poslanstva dr. Radovanović, Babić, Gjaljski in Popović ter več uglednih članov jugoslovske kolonije v Londonu.

Naš novi poslanik v Berlinu

Beograd, 21. oktobra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kraljevega namestništva je na predlog predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra imenovan za kraljevega poslanika v Berlinu dr. Aleksander Cincar-Marković, dosedanji poslanik v Sofiji.
Poslanik dr. Aleksander Cincar-Marković se je rodil 20. junija 1889 v Beogradu. Pravno fakulteto je končal v Beogradu leta 1911. V diplomatsko službo je stopil marca 1918. Bil je tajnik jugoslovske delegacije na mirovni konferenci od 1. januarja 1919. do 1. marca 1920. Nato je bil konzul v Zadru, odkoder je bil leta 1922. premeščen za konzula v Trst. V tem letu je bil tudi član naše delegacije za izpraznitev takozvane tretje, po Italijanih okupirane cone in za definitivno razmejitev z Italijo.
Iz Trsta je bil dr. Cincar-Marković premeščen k poslanstvu v Tiranu, kjer je postal leta 1923. stalni odpravnik poslov našega poslanstva. Na tem položaju je ostal dve leti, dokler ni bil 12. maja 1925. poklican v zunanje ministertvo za šefa balkanskega odelca. Že eno leto kasneje je odšel za odpravnika poslov v Budimpešti. Služboval je nato kot legacijski svetnik še v Sofiji, na Dunaju in v Parizu, decembra 1933. pa je bil imenovan za poslanika v Sofiji, odkoder je sedaj premeščen na važno in odgovorno mesto jugoslovskega poslanika v Berlinu.

Preiskava o bolgarski zaroti
Sofija, 21. oktobra. AA. Današnja »Poslednja Pošta« poroča po informacijah z merodajnega mesta, da bo izid preiskave o zaroti Damjana Velčeva in tovarišev objavljen čez nekaj dni. Državni tožilec bo zdaj vložil svojo obtožnico. Vojaška sodišča bodo razpravljala o zaroti že v začetku novembra.
Glede ukinitve obsednega stanja, ki je še vedno v veljavi po vsej Bolgariji, je minister vojske general Canev izjavil:
Glede ukinitve obsednega stanja še nismo razpravljali. Obsedno stanje je samo začasno.

Beleške

„Slovenec“ o volitvah v Narodni skupščini

Ljubljanski »Slovenec« poroča o volitvah v Narodni skupščini pod skoro celostranskim naslovom »Poslednje glasovanje petomajskih desperadov«. Ponočilo o poteku skupščinske in senatne seje prislavlja še svoj komentar, ki mu je dal naslov »Preživela petomajska skupščina nove ljudske vlade ne more zadeti.« V temomentarju pravi najprej, da izid volitev ni mogel prav nič izmenaditi poznavalcev razmer v Narodni skupščini. To je namreč skupščina, ki je pripravil in sestavil bivši predsednik vlade Jevtić. Izvoljena je bila s pomočjo najbolj nezlasnega terorja in po fašističnih geslih. Režim g. Stojadinovića pa je prišel z nalogo, da likvidira ta protiljudski režim. Zaradi tega se je lahko že vnaprej videlo, da bo prej ali slej prišlo do velikih težav, ako bo vlada skušala sodelovati s tem parlamentom.

»Slovenec« nato opozarja, da sedenja vlada ni parlamentarna vlada, temveč je prišla na vodstvo državne uprave samo zaradi zapanja kraljevskega namestništva ter bo tudi ostala na tem položaju, vse dotlej, dokler ne uživlja to zaupanje. Zato za vlado izid glasovanja v Narodni skupščini ne predstavlja nikakega presenečenja. Vlada je zelo pametno postopala, ker se v te volitve ni vmešavala. »Ali bo kraljevska vlada še nadalje skušala sodelovati s parlamentom, ali pa bo iskala kakšnega drugega izhoda — eno od teh bi bilo konzultiranje naroda — to je vse v rokah visokega kraljevskega namestništva.«

»Pri volitvah sedanjega predsednika Narodne skupščine, pravi dalje »Slovenec«, je odločilo tudi več drugih momentov, od katerih je na prvo mesto treba postaviti moment, da je bivše in sedaj zopet izvoljeno predsedstvo Narodne skupščine nekaterim narodnim poslancom izplačalo dnevnice že za več mesecev vnaprej. Tem je bilo seveda mnogo ležeče, da ostane staro predsedstvo, ker bi novo predsedstvo zahtevalo povrnitev izplačanih dnevnici. Ti poslanci so v strahu, da bi morali dnevnice vrniti, glasovali so za Čirica in so razvijali za njega najmočnejšo agitacijo. Med slovenskimi liberalnimi kmeticji je posebno živahno agitiral Mravlje, ki je, kakor znano, prvi vodil akcijo za to, da se slovenski poslanci vslopijo v Klub vladne večine. Nato je isti poslanec zopet vodil akcijo za izstop teh poslancev iz Kluba vladne večine, v zadnjem času pa je skušal najti pot tudi do opozicije.«

Mnenje glavnega glasila Radikalne zajednice

Včerašnje »Vreme« piše o predsedniških volitvah v Narodni skupščini med drugim:

»Opozicijske parlamentarne skupine so kandidirale dosedanega predsednika g. Stevana Čirica, klub skupščinske večine pa je določil za svojega kandidata g. Mirka Komnenovića, ministra za telesno vzgojo. G. Bogoljub Jevtić je s svojimi pristasi napel vse moči, da bi g. Stevan Čiric ostal še nadalje na čelu Narodne skupščine, ker je mislil, da na ta način brani svojo pozicijo v parlamentu. Zato se je okrog volitev predsedstva razvila velika aktivnost z vseh strani. Včerašnje volitve so pokazale, da je večino 171 glasov proti 136 glasovom dobil g. Stevan Čiric.«

Merodajni politični krogi niso prav nič iznenadeni po izidu včerašnjih volitev in mu ne pripisujejo nikakega posebnega značaja, ki bi vplival na nadaljnji razvoj političnih dogodkov. Treba je poudariti, da glasovanje v Narodni skupščini ne znači nikakega zaupanja ali nezaupanja kraljevske vladi. Izvolitev predsednika Narodne skupščine je čisto notranji formalni akt, ki z vlado nima nikake stvarne zveze. Vprašanje zaupanja se po parlamentarnem običaju stavlja pri zakonodajnem delu ali pri reševanju pomembnih gospodarskih, političnih in kulturnih problemov, za katere je kraljevski vladi potrebna sankcija Narodnega predstavništva. Zato se ne more trditi že v naprej, da bi vlada ostala, v manjšini, ako bo nadaljevala delo s sedanjo Narodno skupščino.

Kulturna politika

Prosvetne zveze

Ugleden kulturni delavec nam piše:
Na občnem zboru Prosvetne zveze so sprejeli med drugim resolucijo proti »naraščajočemu kulturnemu boljšeizmu v našem narodnem gledališču.« Poročevalec »Slovenca« omenja, da je bila ta resolucija sprejeta z navdušenim prijetjenjem. V tem navdušenju sta dva gospoda zahtevala še »jasno in odločno idejno kritiko«. V duhu njunega dopolnilnega predloga mora »katoliški« tisk »način svoje dramske in literarne kritike reformirati.«
Ne da bi načelno odobravali vse, kar stori naše gledališče, in zagovarjali en bloc njegov repertoar, mislimo, da bi lahko gospode govorili konkretno. V čem je kulturni boljšeizem? Pred dvema letoma smo imeli v gledališču hrup zaradi »Vesela javnograda«; takrat je bila baje ogrožena javna pravnost. Kaj je ogroženo sedaj? Ali pa tiči v tem gremu kakšen drug zajec?!

Dopolnilni predlog je bil seveda potreben, kajti kritiki »katoliškega« tiska niso doslej ničesar odkrili. Zato je treba gledališko in literarno kritiko reformirati. Ni težko ugani, v kakšni smeri. Treba je zavreči nazor o avtonomni umetnosti, za katerega so tudi nekateri mlajši katoliški intelektualci lomili kopje, in zopet uveljaviti jasno in odločno idejno stališče Luke Jerana in A. Mahničarja. Zato je morala dobiti dosedanja »katoliška« kritika javen ukor ali po domače: broco.

Izjemna določba za imenovanje poslanikov

Beograd, 21. oktobra. p. Službene Novice so objavile uredbu z zakonsko veljavo, s katero se pooblašča zunanji minister, da v toku proračunske poslovne dobe 1935/36 izjemoma imenuje na položaj opolnočnega ministra in izrednega poslanika v tujni tudi osebe, ki so že dovršile 60., a še ne prekoračile 65. leto starosti.

Dan posvetov v Beogradu

Vsi parlamentarni klubi so imeli večeraj seje, na katerih so razpravljali o situaciji po nedeljskih volitvah v Narodni skupščini — Osnovni se bo »Klub poslancev JRZ«

Beograd, 21. oktobra. p. Izid včerašnjih volitev v Narodni skupščini je bil tudi danes predmet živahnih komentarjev v javnosti, zlasti pa v parlamentarnih krogih. V Beogradu se nahaja še večje število narodnih poslancev in senatorjev, ki so imeli danes celo vrsto sestankov in konferenc. Veliko pozornost je izzvala zlasti konferenca dosedanjega »Kluba skupščinske večine«, ki se je sestel danes dopoldne v prostori Narodne skupščine. Na konferenci so sklenili, da se bo klub pretvoril v »Klub poslancev JRZ«. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki bo sestavil pravila in ukrenil vse drugo, kar je potrebno za definitivno organizacijo kluba.

Ker je še vedno precej poslancev izven parlamentarnih klubov, je bivši minister Preka sprožil akcijo, naj bi se formaliziral nekak delovni klub neopredeljenih poslancev. Jedro kluba naj bi tvoril posl. Preka s svojimi političnimi prijatelji, ki jih je kakih 10 in med katerimi so tudi nar. posl. Kozulj, Matica in Pinterović. Dalje naj bi se klubu pridružili slovenski narodni poslanci, ki pripadajo skupini dr. Lovrenčiča in ki so, kakor se iz njihovih vrst zatrjuje, opustili namero ustanoviti svoj poseben slovenski klub. Dalje se računa, da bi v to čisto parlamentarno tehnično organizacijo vstopili tudi vojevodiški poslanci, ki jih vodi posl. Kostić in ki jih je sedaj sedem. Vojevodični pa se pogajajo tudi za vstop v Jugoslovenski nezavisni klub.

Klub senatorjev JNS je imel danes dopoldne sejo, ki je bila polnoštevilno obiskana. Na seji so imeli obširno politično diskusijo, ki je izzvenela v ugovovitev, da hočejo senatorji vztrajati pri politiki, osnovani na idejah šestojanuarskega manifesta.

Danes dopoldne je imel sejo tudi nezavisni poslanski klub, ki je pri tej priliki zopet sprejel nekaj članov. tako da jih šteje sedaj okrog 60. Klub je razpravljaj o politični situaciji. Snoči so imeli člani kluba prijateljski sestanek v hotelu Palace. Sestanek se je udeležilo tudi več članov senata.

Danes dopoldne je bila tudi seja Jevtićevega poslanskega kluba. V tem klubu se je še poostrišlo že staro nasprotstvo med zemljoradniki pod vodstvom Voje Lazića, ki je prišel v soboto na skupščinski seji v neprijeten konflikt s predsednikom Čiricom, ki tudi pripada Jevtićevemu klubu. Danes se z vso gotovostjo trdi da se je Voja Lazić definitivno odločil ustanoviti poseben klub zemljoradniških poslancev. Klub bo baje imel 16 članov.

Dosedanji večinski klub se je preosnoval v klub JRZ

Beograd, 21. oktobra. p. Danes dopoldne je imel poslanski klub skupščinske večine sejo, ki so ji prisostvovali vsi člani vlade z ministri predsednikom dr. Milanom Stojadinovićem na čelu. Najprej so izvolili za novega blagajnika kluba Bl. Mitrija Markovića, ker je dosedanji blagajnik Mihael Lukarić izstopil iz kluba in se priključil jugoslovenskemu nezavisnemu poslanskemu klubu.

Narodni poslanec Dragiša Cvetković je nato otvoril debato o položaju, ki je nastal po včerašnji seji Narodne skupščine. K debati se je ozlasilo mnogo govornikov, posege pa je v njo tudi ministarski predsednik dr. Stojadinović.

Končno je bilo sklenjeno, da se klub preosnoje v politično parlamentarno organizacijo JRZ in da se konstituiranje novega kluba čim prej izvrši. Izvoljen je bil začasnii čimj odbor, ki bo pripravil vse potrebno za reorganizacijo kluba. Odboru načeluje Dragiša Cvetković, med drugimi pa je v odboru tudi dr. Andrej Vebić. Danes se je v novi klub vpisalo 116 narodnih poslancev.

Dr. Markovićev odhod iz Zagreba

Zagreb, 21. oktobra. o. Snoči je dr. Leza Marković odpotoval v Beograd, da poroča izvršnemu odboru JRZ o svojih zagrebških razgovorih. Kakor znano, je bil dr. Marković pooblaščen od Ace Stanojevića, da naj prouči možnosti sporazuma med JRZ in dr. Mačkom. Kakor zatrjuje dr. Marković, je odnesel iz Zagreba zelo dobre vtise ter je prepričan, da je z dr. Mačkom mogoč sporazum in da njegove zahteve niso pretirane.

Savezne in mednarodne tekme v odbojki

Ljubljana, 21. oktobra. Letošnje tekme za prvenstvo Saveza SKJ v odbojki so vodili savezni načelnik br. A. Pihler, načelnica sestra Elza Skalarjeva in savezni tehnični odbor. Tekmovali so bano-vinski prvaki in sicer: Ljubljana, Zagreb, Beograd, Kragujevac, Sarajevo in Split za žlane. Članice: Maribor, Beograd, Zagreb in Sarajevo. Moški naraščaj: Zagreb, Beograd, Tuzla, Kranj in Kragujevac ter ženski naraščaj: Celje, Osijek, Kragujevac, Zagreb. Uspeh tekmovalj je naslednji:
Člani: Ljubljana — Kragujevac 15:0, 15:8; Split — Beograd 0:15, 8:15; Ljubljana — Split 15:4, 15:1; Beograd — Sarajevo 15:10, 15:5; Kragujevac — Zagreb 9:15, 8:15; Sarajevo — Ljubljana 6:15, 1:15; Zagreb — Split 15:5, 15:3; Kragujevac — Beograd 7:15, 12:15; Zagreb — Ljubljana 3:15, 10:15; Split — Sarajevo 13:15, 9:15; Beograd — Ljubljana 12:15, 16:14; Sarajevo — Kragujevac 14:16, 14:16; Beograd — Zagreb 15:5, 15:6; Split — Kragujevac 10:15, 10:15; Sarajevo — Zagreb 3:15, 2:15. Končni uspeh članov je: I. Ljubljana, II. Beograd, III. Zagreb, IV. Kragujevac, V. Sarajevo, VI. Split.
Pri moških naraščaju je prvo mesto zasedel Beograd, II. Tuzla, III. Zagreb, IV. Kranj, V. Kragujevac. Beograd je z lahkoto zmagal. Tehnično so od lanskega leta ogromno napredovali, manjka jim samo večje povezanosti v igri.

Vrsta članov Ljubljanskega Sokola je še vedno za razred pred svojimi tekmeči in razven Beograda ni imela resnega nasprotnika. Opazil pa se je pri vseh članskih vrstah ogromen napredek. Moške tekme so bile na telovadišču Sokola II.

Ob istem času so se na letnem telovadišču Sokola III. vršile tekme članic in ženskega naraščaja. Otvorila jih je s. načelnica SSKJ Elza Skalarjeva. Ob 10.30 so bile prekinjene z enominutnim molkom v spomin preminule s. Dane Ilieve, I. nam. načelnice SKJ. Uspeh tekem je: I. Maribor-Matica, II. Beograd, III. Zagreb, IV. Sarajevo. Mariborčanke so pokazale zelo lepo igro ter so osvojele tako tretjič zaporedoma prvenstvo SKJ. Končni rezultat pri ženskem naraščaju: I. Celje, II. Osijek, III. Kragujevac, IV. Zagreb. Najboljšo igro so pokazale Celjanke, ki so zmagale v nadmočni igri nad svojimi nasprotnicami.

Medsavezne slovaške tekme. Od 15. uri so se na telovadišču Sokola II. vršile Medsavezne slovaške tekme v odbojki. Udeležili so se jih Čehi, Bolgari in Jugoslovenci pri članih, pri članicah pa Čehinje in Jugoslovenke. SSKJ so zastopali bratje Ljubljanskega Sokola in sestre Maribor-Matica. Pred začetkom tekem je postrojene tekmovalce in tekmovalke pozdravil načelnik br. dr. Pihler in je izročil bratom Bolgarom in Čehoslovakom spominske diplome, s. načelnica SSKJ Elza Skalarjeva pa je kratko pozdravila sestre iz Čehoslovaške ter jim prav tako izročila spominsko diplomu. V imenu Bolgarov se je zahvalil br. dr. Bureš in je poklonil SKJ spominsko zastavo. Za Čeha se je zahvalil br. Moulik.

Točno ob 15.30 se je začela prva tekma Jugoslavija (vrsta Ljubljanskega Sokola) — Bolgarija (vrsta Sofije). Takoj v začetku so naši prevzeli vodstvo in ga obdržali do kraja prvega boja. V drugem boju pa so prišli z napadom Bolgari toda pri rezultatu 7:2 za Bolgarijo so Ljubljanci pokazali vse svoje znanje ter v krasni igri porazili Bolgare 15:7, medtem ko se je prvi boj končal tudi z zmago Jugoslovenov v razmerju 15:9. Bolgari so homogeno moštvo, izredno močno tolejšo, toda njihova tehnika dodajanja je preostira in način blokiranja premalo učinkovit. So pa borci prav vsi!

Nato je premagala vrsta Čehinj (Plzen I.) našo vrsto (Maribor-Matica) z rezultatom 15:7 in 15:1. Čehinje so neprimerno bolje izvežbane in odlično tolejšo, medtem ko je v jugoslovenski vrsti res tolkka samo ena. Tretja tekma se je odigrala med vrstami

Čehov in Bolgarov. Brez velikega naporea so zmagali Čehi z rezultatom 15:2 in 15:5. Sledniji sta prišli na igrišče vrsti Čehov in Jugoslovenov. Publika je nestrno pričakovala ta boj in je obe vrsti viharno pozdravljala. Boj je bil izredno hud, vendar se je našim poznalo, da so vse dopoldne igrali za prvenstvo SSKJ, medtem ko so Čehi počivali in prišli čili na igrišče. Rezultati 15:5, 15:7 in 5:6. Čehi so rutinirano moštvo, sigurn svetovni prvak. Njihovi udarci so siloviti. Jugoslovenci so se razignali šele v tretjem boju, kar se nazvidi tudi iz prekinjenega rezultata 5:6 v korist Čehov. Igra je bila prekinjena zaradi teme. Sodli je Bolgar br. N. Ivanov. Vodja Bolgarov br. dr. Bureš se je laskavo izrazil o jugoslovenski vrsti, da je bila tehnika dodajanja najboljša med vsemi tremi vrstami, v toleženju da ne zaostajamo za Čehi, edino večja rutina je pripomogla Čehom do prvega mesta. B. S.

Kraljeva namestnika v Novem Sadu

Novi Sad, 21. oktobra. p. Davi ob 9.30 se je pripeljal v Novi Sad kraljev namestnik dr. Ivo Perović. Zastopniki oblasti so mu pridedli prisrčen sprejem. G. dr. Perović je prišel na obisk h kraljevemu namestniku dr. Radenku Stankoviću, ki se zdravi v tukajšnjem zdravilišču.

Znižana voznina za obisk radijske razstave

Beograd, 21. oktobra. AA. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična voznina na državnih železnihah vsem obiskovalcem radijske razstave v Beogradu, ki bo od 27. oktobra do 5. novembra.

Preizkušnja pančevskega mostu

Beograd, 21. oktobra. p. Posebna komisija prometnega in gradbenega ministertva je danes preizkusila obremenljivost novega mostu Beograd — Pančevo. Preko mostu je vozilo v počasnem tempu 3 lokomotivi in 10 vagonov s skupno težo nad 1000 ton. Polzkuži so dobro uspeli.

Potres v banjaluski kotlini

Beograd, 21. oktobra. AA. V vrsti potresov v okolici Banja Luke je nastal hud potres, ki pa glede na okoliščine, znane iz proučevanja banjaluske kotline, ni bil nepričakovan.

Danes 21. ob 12.7.53 so aparati potresomerskega zavoda na Tašmajdanu zabeležili začetek precej hudega potresa v daljavi 245 km zapadno od Beograda. Maksimalni pomikal v Beogradu je bil ob 12.8.31 in je znašal 40 mikronov z valovno periodo dveh sekund. Konec zapisovanja potresa v Beogradu je bil ob 12.19. Jakost potresa v epicentru je znašala 6 do 7 stopinj Forel-Markalljeve lestvice.

Bučinelovo truplo našli

Sušak, 21. oktobra. o. Danes so dvignili iz morja truplo nekega utopljenca, ki so ga identificirali za Karla Bučina. Pokojnega tržiškega soferja sta v truplu spoznala njegova žena in brat, ki se mudita na Sušaku. Truplo so takoj pokopali na sušaškem pokopališču.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Oblačno, padavine; ponekod tudi v niž. zah. meg.

Naši kraji in ljudje

Ob grobu kapetana Frana Jereba

Konjice, 21. oktobra.

Nedeljsko »Jutro« je poročalo o veličastnem pogrebu letalskega kapetana Frana Jereba, ki se je ponesrečil po letalskem napadu na Zagreb, ko je hotel odleteti se na Veliko gorico, pa je premagal okrenil letalo in strmoglavil na tla. Ker je bilo poročilo oddano po telefonu, je bilo v listu napačno navedeno, da se je ob odprtju grobu poslovlil od pokojnika zvesti tovariš Erik Sever, dočim je bil to v resnici kapetan Stevan Berić. Pogreba se je udeležila tudi deputacija častnikov 4. letalskega polka iz Zagreba, Venca in

Opke so nesli v spremstvu kmečki fantje, člani konjiške kmetijske podružnice in pa šolska mladina, ki se je žalnega spreveda udeležila pod vodstvom učiteljice. Tudi učiteljice dekliške šole so poklonile krasen venec. Sokolska društva so ob grobu za časa obreda tvorila spalir. Vsa občinstva so bila pri pogrebu zastopana, vobče je vse prebivalstvo daleč naokrog izpricalo globoko sočustvovanje z ugledno družino. Pokojni Franjo je bil zaradi lepega značaja vsepoveden prijatelj, a še posebno je vse ganilo žalostno naključje, da je omahlil v smrt prav na dan četrte obletnice svoje poroke.

Mozirska pesem

Mozirje, 21. oktobra.

Ogenj v strehi je zanel list, ki ga je oblavilo »Jutro« 8. tla. Da bo konec tega besenja, bodi napisanih v pomirjenju in razgabljanje teh nekaj vrstic. V časniku se je oglašil človek, ki je hotel v najbolj veri in v zaupanju, da ima opravka z ljudmi, dostopnimi za napred, pokazati na nekatere pogrške in pomanjkljivosti, ki bi se dale ob skupnem delu odstraniti, ker bi tako ne bile v velikansko oviro gospodarskemu napredku celega predela naše zemlje. Ali človek, ki je povzdignil glas ne za svoje, temveč za občine interese, je dobil za ta svoj mladostni polet kar s potonom po glavi! Ne, v Mozirju ni šale!

Pravijo: Delaj, dokler si mlad! Prišli smo učitelji in drugi, da bi orali, da bi delali z vsem mladostnim zagonom za predek, za izboljšanje materialnega stanja našega gospodarsko pasivnega življa. Ali na to našo dobro voljo so nam nekateri gospodarji odgovorili, da smo jim nevšečni prišleci, ki tukaj nimamo besede in ki bomo morali vedno tako pisati, kakor nam bodo oni gočili. Nikdo da še namreč ni uspel, kdorkoli je potkušal kaj po svoji glavi, ker je že vnaprej vsaka prišlečkova zamisel negativno ocenjena. Vendar pa smo delali in garali, ker smo upali, da bo naša trdna volja spreminila mnenje o prišlekih in novotarijah, ki naj bi bile kprak naprej. Mislili smo, da bo enkrat za vselej prenehala gledanje z viška. Ali smo se varali! Takrat namreč, ko smo začasno prenehali delovati po družtvih, da s tem pokažemo, da smo opora vsakemu javnemu delovanju, so planili po nas, češ da je to postopaj, je anacionalno, ker ogroža obstoj nacionalnih ustanov. Poleg tega so nam prav grdo zabrusili v obraz, da bodo izhajali tudi brez nas.

Pomislite, to so nam metali pod nos ljudje, ki so nosili včasih vse drugačne obleke, kakor je nacionalna in ki so v času politične konjunktare nabrali toliko zaslug, da lahko danes brezskrbno jaše-

jo nacionalnega konja! Ti ljudje bi stori-li prav, če bi se skrili v najtemnejše luk-nje namesto da s kopreno zakrivajo lah-kovnim ljudem oči, da ne vidijo takrat, kadar se pred njimi kaj razgali, vsega onega, kar ni zdravo! Ali, prepričani smo, da bodo uvideli počasi vsi trezno misle-či, da jim hočemo dobro ter da je tež-je doseči uspehe z vztrajnim delom ka-kor z besedo! Demagogijo je lahko uga-njati, posebno če imajo ljudje za to čas!

Naj še sledi nekoliko opazk k trditvam, da v današnjih težkih časih ni misliti na zgraditev vodovoda in na elektrifikacijo. Poglejmo, kedar je bil zgrajen Sokolski dom, v katerega je bilo vloženi 300.000 Din! V najhujših letih »krize« je bilo mogoče dobiti denar za zgradbo (ki ka-že zdaj, ko so se nekateri odtegnili prav žalostno sliko zapuščenega svetišča)! In tudi za občinsko hišo, v katero naj bi se eventuelno preselili uradi iz Gornjega gra-da (kamor so odvandrali, ker ni bilo pro-storov), je bilo na prošnjo občine odobre-no posojilo v višini 500.000 Din.

Če torej vse to premislimo, se moramo nehoče vprašati, ali resnično ne bi mog-li dobiti kreditov za vodovod, ki je vsaj toliko potreben, kakor občinska hiša, če ne še bolj! Pribiti je treba tudi dejstvo, da je občina obvezana napeljati pitno vodo, če je to količkaj mogoče. Pa pre-mislimo vprašanje: kaj je bolj potrebno: ali občinska hiša, ali vodovod? Za prvo bi lahko dobili denar, za drugo pa ne! Ka-ko je to?!

Tako premišljujem in se vprašujem, kako je mogoče, da so ljudje tako kratkovid-ni, ko postavijo trditve, da se s takimi članki, v katerih je zdrava kritika, stre-meča za izboljšanjem, samo škoduje na-predku tujskega prometa.

Bodite uverjeni, da je vsaka trezna sodba in obsodba ono zdravilo, ki zdravi rane v gospodarskem življenju tega ali onega kraja, in da so oni ljudje, ki ne pristransko opazujejo prilike, mnogokrat boljši svetovalci kakor oni, ki so zrasli v vsakdanjih krajevnih malenkostih!

D. S.

Slovo nadškofa dr. Jegliča

Po petih letih se je otožen poslovil od Gornjega grada

Gornji grad, dne 19. oktobra.

Turobno megleno jutro smo preživali, ko se je posloviljal v soboto zjutraj od Gornjega grada gospod nadškof dr. Jeglič, ki je preživel tukaj v miru in v veli-kem zadovoljstvu 5 let. Neugodno vreme je še bolj vplivalo na množestevino pri-sotno občinstvo, ki se je poslavljalo s solzami v očeh od svojega bivšega nad-pastirja. Zbrala se je šolska mladina pred graščinskimi poslopjem ter tvorila odha-jajočemu nadškofu spalir, vsak otrok je imel v roki šopek jesenskih cvetic. Ko je stopal dr. Jeglič mimo mladine, je na levo in desno blagoslavljal mladino in ji govoril vso pot do cerkve prisrčne po-slovične besede.

Pred cerkvijo je bil zbran občinski od-bor, zastopniki uradov in številni občin-stvo iz bližnje gornjegrajske okolice. Domači župnik g. Šlander Maks je pristop-il in v prisrčnem poslovičnem govoru povdarjal ponovno velike zaslug dr. Jeg-liča in mu želel, da se počuti zadovoljne-ga tudi v novem bivališču ter da ne po-zabi Gornjega grada. Nadškof dr. Jeglič se je z ihtočim glasom zahvalil za pri-srčne besede, vsem prisotnim so stopile solze v oči, bil je nepozaben trenutek, ko je dvignil nadškof svojo roko in blagoslo-vil prisotne. Stopil je za par trenutkov še

v cerkev, da se tudi v tihi molitvi poslovil v cerkvi, kjer je imel dva dni prej zda-njo poslovilno mašo, ki se je udeležilo mnogobrojno število vernikov.

Ko se je g. nadškof vrnil iz cerkve, se je poslovila od njega v imenu mladine Milka Stigličeva in mu izročila krasen šopek rdečih nageljnov. Nato se je g. nadškof poslovil še posamič od občin-skih odbornikov, zastopnikov uradov in svojih znancev ter stopil nato še med ob-činstvo in skoro vsakemu stisnil roko, pri čemer je našel za vsakogar tudi primerno poslovično besedo. Zvonovi so zazvonili, nadškof dr. Jeglič je stopil z zvestim slugo Jožetom v avtomobil, ki ga je sofi-ral ravnatelj škofijskih veleposelstev, sti-snil je še enkrat roko domačemu župniku, mladina je obispala avtomobil s cvetica-mi, nikar je avto zdrvel prisotnim izpred oči preko Černvice in Ljubljano iz odhod po kratkem postanku v Stično. Želim siivolasemu gospodu nadškofu prijetno bi-vanje v samostanu belih bratov in hvalež-ni mu ostanemo za dobroto, ki jih je za časa svojega bivanja v Gornjem gradu izkazoval naokrog. Z odhodom g. nadškofa dr. Jegliča je Gornji grad izgubil zelo mnogo. Odslej bo pri nas še bolj tiho in mirno.

V temi je padla v prepad

Smrtna nesreča v gozdu — Pogumni reševalci

Velike Lašče, 21. oktobra.

Prebivalci občine velikolaške žive pod vtisom grozne nesreče, katere žrtev je postala žena posestnika Zgonca, po domače škaleta iz Krivave peči. Nesreča se je primerila v noči od petka na soboto v gozdu Ertičniku. Prebivalstvo se pogovarja samo o ubogi ponesrečenki in pa o juna-škem reševalcu Dolarju in Kočevju.

Zgončeva je bila stara 65 let. Ker je dalje časa bolehal na obeh, se je v petek ob 3. zjutraj napolila v spremstvu mlajše sosedice proti Ljubljani v bolnišnico iskat zdravnika. Noč je bila temna. Ker vodi pot vedno skozi gozd, sta ženski zašli. Oddaljila sta se od steze kakih 150 m. Ko sta pa med pogovorom nič hude-ga sluteči nadaljevali naporno pot čez drn in strn, je Zgončevi spodrsnilo, padla

je, zavpila — in njena spremljevalka je slišala samo še šum listja, pokanje vej, nato pa zamolklo bobnenje.

Vsa prestrašena je obstala na mestu, obnemogla se je sesedla, obšla jo je groz-na slutnja. Šele ko se je zdanilo, se je spremljevalka prav ovestila in z grozo uvidela, da sedi na robu globokega pre-pada. Ko se je prav zavarovala, da tudi ona ni zrdela nizdol, je začela klicati v prepad. A vse zaman. Iz brezna se je oglašal le odmev njenega vpitja. Vsa zbe-gana je žena tekla domov v vas, obvest-it o nesreči Zgončeve in sosedo. Vsa vas je takoj odhitela z vrvmi k prepadu. Na reševanje pa ni bilo mogoče misliti, ker niso imeli na razpolago skripecev in ker stare vrvi niso bile dovolj zanesljive, obenem pa vsi vedo, da je brezno glo-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Niko Štritof pripoveduje, kako je pripravil „Madame Butterfly“

V Ljubljani, 21. oktobra.

Madame Butterfly žanje letos tolik uspeh, da moremo s ponosom zopet reči: naša opera je dosegla po tolikih peripetijah nov višek. Želimo samo, da bi tako bilo tudi v bodoče, kar nam je dano po ambiciji

in zmoglostih vseh sodelujočih, ter da bi materialne in človeške nevednosti ne zav-rle poleta naše opere. Da občinstvo, ki je tolikanj zadovoljno, izve, kako je zna-sila Puccinijeva opera na naših desneh, pa

tudi da pogledamo od blizu k ustvarjalcem in za teaterske ter človeške kulise, sem po-iskal stvaritelja odrskega življenja g. Stri-tofa, dirigenta in režiserja. Znašla sva se 12 ur po premieri v kavarni. kadil je, mig-ljal z gosto bradico, živahnih oči in s kretnimi rok je spremljal svoje misli, ko je govoril:

»Pri nas v operi moramo v sedanjih kri-tičnih časih skrbeti predvsem za blagabo, pri čem pa vendar varovati umetniško stop-njo zavoda. Zato sem se odločil za Pucci-nijevu opero »Madame Butterfly.« Nisem namreč prezrl dejstva, da melodiozne ope-re kakor Manon, Traviata, Hoffmannove pripovedke in druge publiki najbolj prijajo. Računal sem tudi z go. Gjungenčevu, ki nam je že pokazala, da je Butterfly nje-na najmočnejša kreacija. Napravil sem nov prevod, ker v prejšnjem tekstovna linija ni bila v skladu z muzikalno. Kar se režije tiče, sem se držal predvsem origina-la in torej ni tu nobene predelave, temveč so očuvane in upoštewane prvotne režijske opazke, ki so jih doslej ne samo na naš-em odru, temveč tudi drugje prezirali. Za osnutek scene sem si predvsem nabavil knjigo Tetsura Yshida »Das Japanische Wohnhaus«, kajti v okviru japonske kul-ture se je razvila visoko stoječa stanovanj-ska kultura, ki se bistveno razlikuje od gradbenih kultur drugih dežel. Japonci se mota pri zidanju jih prilagoditi življenjskim formam, ki mu jih diktira narava: klime, geografska lega, geofizični kar-

rakter dežele (potresi), značaj ljudstva, način gledanja na svet in še kaj. Vse to so činitelji, ki se zrcalijo v njihovih gradbeni kulturi. Prekbrati sem moral hiše s pre-mekljivimi stenami, poslikane z lahkotno stiliziranimi slikami. Kar se tiče slik in risb, sem se poslužil dveh knjig in sicer: Les estampes Japonaises (W. de Seidlitz) in Japanische Literatur (W. Gundert). Slike je izvršil s pravim japonskim zanosom naš Skružny. Kulise sem velet izdelati iz veza-nega lesa in to ne samo zato, da se stene

lažje premikajo, temveč tudi iz akustičnih ozirov. Les odbija glas, dočim ga platno ubija. O tem sem se prepričal pri premi-eri. Istega mnenja so tudi pevci, ki mi pravi-jo, da se na taki sceni mnogo lažje kon-

boko 120 m. Šele proti večeru je prihitala hčerka ponesrečenke v spremstvu učiteljice iz Roba v Velike Lašče k županu Francu Hočevarju. Zupan Hočevar je takoj sto-pil v zvezo z banovinskim zdravnikom dr. Matkom Miheličem in dogovorno sta ukrenila vse potrebno, da se v Krivavo peč čim prej odpravi zadostno opremljena reševalna ekspedicija. Županov brat sre-ski sanitetni referent dr. Tone Hočevar v Kočevju je na telefonsko opozorilo urno organiziral pet reševalcev, ki so se pod vodstvom prof. Uršiča odpeljali iz Ko-čevja z avtomobilom, opremljeni z vrvmi, škripci, žičnimi lestvami in acetilenkami. V Velikih Laščah sta se jim pridružila še Zupan Hočevar in dr. Mihelič s svojim avtomobilom. Ko so prišli do prepada v gozdu Ertičniku, so našli okrog brezna kakih 250 domačinov, po večini samih moških, ki so se prizadevali z reševa-njem.

Reševalec Dolar iz Kočevja je najprej posekal primerno smreko ob robu pre-pada, da je padla ravno čez sredino brezna. Nanjo je nato prikljčil z veriga-mi železen skripec in se začel spuščati v globino, opremljen z nahrbtnikom, vrvmi sekuro in lučjo. Smrtna tišina je nastala, ko je g. Dolar izginil nizdol, ko ga je zagrnila popolna tema in se je komaj še čulo njegovo zamolklo bobne-nje: »Spuščajte!«

KINO UNION

Telef. 2221

Mala, 5-letna filmska umetnica

SHIRLEY TEMPLE

v najlepšem in najnovjšem filmu

Angel Aerodroma

S svojo prisrčno in ljubko igro v tem filmu si je mala deklica osvojila na mah srca vsega sveta!

TA FILM MORATE VIDEITI!

zvočni tednik z dogodki z abesin-Poleg tega predvajamo najnovjši skega bojišča.

Premiera ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Iz naše dunajske kolonije

Kraljevo krstno slavo smo obhajali du-najski Jugoslaveni na našem poslanstvu zvečer 6. septembra. Bil je jako živahen sestanek odličnih zastopnikov naše kolo-nije.

Dasi čez poletje krožek ni oficijelno de-loval, vendar nismo povsem mirovali. Naši tamburaši in pevci pod vodstvom agilnega prof. Klema Viškovića so imeli neprestano vaje. Pripraviti so morali primerno petje in tamburanje za dunajski film o blagopokojnem kralju Aleksandru Uedinitelju. — Pretekli teden smo imeli v ateljeju filmske družbe trikrat sprej-me petja in tamburanja na že dovršenem film. Menda se je vse izborno posrečilo. Izbrali smo ponajveč primerne komade iz Viškovičevih skladb »Slovenske fantazije« in »Iz moje domovine«. Vse je pa bilo

Eno uro so tako spuščali pogumnega reševalca, na vrveh se je videlo, da so že 40 m globoko, a konca še vedno ni bilo oziroma reševalec pri natančnem mo-trenju še ni našel nesrečne žrtve. Naen-krat so začutili možje, ki so spuščali vrv, da ni več močno napeta. To je bilo zna-menje, da se je reševalec nekje ustavil. In res je že po nekaj minutah zabobnelo iz globine povelje: »Dvignite!« Vsi so mi-slili, da dviga jo iz globine reševalca Do-larja. A nemalo so se začudili in groza se jih je polastila, ko se je prikazalo med viharjem, ki se je bil ravno razbesnel v gozdu, izmaličeno truplo ponesrečenke ob robu prepada. Roke in noge so bile vse polomljene, na glavi je bil obdit del lo-banje. Ko so položili pokojnico na varno, so mrlično sneli vrvi in jih nato po-novno spustili v globino ter potegnili re-ševalca Dolarja zravnega na dan. Ko se je pomikal po gozdu med viharjem turo-ben spreved je marsikdo premišljal poleg tragične usode, ki je zadela stariko, tudi o idealizmu in nezlomljivi volji reševal-cev. Še posebno pa pogumnega g. Dolarja.

Upamo, da bodo odločujoči činitelji ukrenili vse potrebno, da bo prepad Er-tičnik čim prej zavarovan. Gotovo bo pri zavarovanju sodelovalo tudi Lovsko dru-štvo, saj je našel g. Dolar v breznu kos-ti vseh mogočih živali. Prepad Ertičnik je kakor nalašč zgrajena ogromna past za divjačino. — nj —

za to priliko še posebe primerno pripraveno. Tako n. pr. v prizoru, ko gre kralj v Slo-veniji na lov, smo peli in igrali sloven-sko »Bratci veselji vsi!« Pri nekem dru-gem prizoru smo peli in igrali naše kolo, pa zopet našo lepo »Bodi zdrava domovi-na.« In ko se pelje po morju, smo igrali v predalov motiv »Po jezeru«. Menimo, da bo vse prav lepo. V nedeljo bo premiera v »Lustspielkinu« in takrat bomo sami slišali, kako smo jo odrezali.

Napravljenih je 15 kopij za Jugoslavijo. To boste torej najbrže slišali tudi v Ljub-ljani, in takrat boste imeli priliko poslušati, kako se Vaši rojaki ponašajo na Du-naju v čast naše pesmi in naše lepe do-movine.

»Odličen gost. V nedeljo je prišel v Ljubljano g. Jan Hejret, urednik »Nemodne Politike« v Pragi. Hejret se vrača z Oplen-ca, kjer je v češkoslovaški poklonitveni de-legaciji zastopal Narodni svet. Je eden iz-med najagilnejših in najpoštovanejših čeških narodnoobrambenih delavcev. Pri srcu mu je zlasti uroda najmanjšega nardo-dita, Lužičkih Srbov. Hejret je eden izmed ustanoviteljev društva prijateljev lužičko-srbskega naroda. Na čelu te organizacije stoji še danes. Pred vojno je bil dolga leta tajnik in odbornik »Veslovanske zveze no-vinarjev«. Hejret se je večraj opoldne od-pejal v Maribor, da poseti lamkašnje svoje prijatelje.

KINO SLOGA

Telefon 2730

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

neprekljeno zadnjokrat

senzacionalni film

ABESINIJA 1935.

Dodatek in najnovjši zvočni tednik

Prvotno je bila mišljena predstava »Ma-dame Butterfly« z novim krožnim horicon-tom, ki ga prav te dni izdelujejo. Ker pa smo bili v zadregi z repertoarjem, sem moral predstavo začasno podati še s stariim brezupnim horiconantom, kar naj mi publika oprusti. Tudi tla bi morala biti pokrita z »matami« »slamnatne preproge«, kakor tudi strop z bambusovo slamo, kar sem pa moral zaradi časovne stiske opustiti. Upam, da bo v nekaj tednih novi krožni horiconot gotov in z njim oder po-globljen tako, da bo prvo dejanje v proporcijah koreknejše. Izvzemi omenjene pomanjkljivosti sem bil s premiero v splošnem zadovoljen in upam, da bo občinstvo kakor pri premieri tudi nadaljnje predstave rado in z užitekomo posećalo. Z novim horiconantom bodo svetlobni efekti bolj uveljavljeni, saj na staroga niti zveč nismo mogli postaviti, da ne bi bile smešne.

Vprašal sem Štritofa, kaj sodi on o kre-aciji priljublene »Čo-čo-sane« ge. Zlate Gjungenčeve. Odgovoril je kratko in se-veda edino pravilno:

»Nič! Pojdite jo poslušati!

Med dogorevanjem številnih cigaret ka-terih ogorki so večkrat šviglni tudi mimo pepelnika. Sta se obraz in govor spremin-ja od veselja in samozavesti do vidne tople čustvenosti. Ki je kazala globine nie-srove razgibane mehke notranjosti. V Niku Štritofu imamo dirigenta, s katerim nam je dana možnost za take stvaritve, da se zlahka uvrstimo v krog onih kulturnih na-rodov, kjer je vsaka premiera v operi, da vsaka predstava svetelj praznik sredj trede-ga življenja. S.

Domače vesti

Proslava stoletnice dr. J. Strakatega. Danes preteče sto let, kar se je rodil odlični češki rodoljub dr. Jan Strakata, oče vsestega prijatelja Slovencev, urednika J. K. Strakatega v Pragi, Dr. Strakaty je bil soustanovitelj češke svobodnomiselné stranke in eden izmed organizatorjev naprednega čestva v Pragi, že l. 1868 je kot poslanec deželnega zbora podpisal zgodovinsko državno-pravno deklaracijo čeških poslancev. Njegovo stoletnico so proslavili rokaji iz Blatenska in drugih okoliških pokrajin večeraj v prostorih Mešanske besede v Pragi s predavanjem dr. Jaromira Malega.

Jubilej staroste jugoslovenskih knj. delnikov. V Novem Sadu je slavil v nedeljo svoj 80. rojstni dan Jovan Grčić, ki spada med najstarejše jugoslovenske knj. delnike. S pisateljskim se bavi že od 60 let. Rodil se je v Vukovaru, l. 1855, vaučilišče pa je dovršil v Gradcu in Budimpešti, kjer je položil profesorski izpit. Od leta 1877 do 1902 je bil profesor novosadske srbske gimnazije. Pisateljvel je že kot dijak, dolga leta pa je bil urednik «Stražilova» in «Javora», ki sta bila najboljši književni reviji v drugi polovici 19. stoletja. Pri teh revijah so sodelovali ugledni pisatelji iz Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine, pa tudi iz Hrvatske in Dalmacije. Slavljenec že dolga leta predseduje Srbski čitalnici v Novem Sadu, je član odbora Društva za srbsko narodno gledališče ter član književnega odbora Matice Srbske.

Dr. Čuš, častni občan radeški. Običinski svet v Radečah je soglasno imenoval bivšega sreskega načelnika in Krškem g. dr. Tino Čuša za častnega občana. Za radeško občino si je g. dr. Čuš pridobil nebroj za slug. V teku 4 let, kar je služboval v Krškem, je preskrbel bednim veliki podpor. Nešteto krat je interveniral za večico kreditov za Sopot in je vsega izposloval 150 tisoč Din. Bil je blagega srca in Radečani ga bodo, kakor vse zavedno prebivalstvo v krškem srezu, zelo pogrešali. Zželjo nu na novem službenem mestu v Prijedoru vse najboljše.

Spomnite se Judenburga! Odbor za spominke slovenskim vojakom v Judenburgu objavlja: Akcija za nabiranje prispevkov za spomenik slovenskim vojakom v Judenburgu lepo napreduje. Vendar še ni zbrana vsota, ki jo potrebujemo za kritje stroškov naprave skupne vojaške grobnice za slovenske vojake. Spomnite se, Slovenci, ki dosedaj še niste poslali svojega darila za to plemenito svrhu, na one težke čase med svetovno vojno, ko ste sami ali pa so Vaši svoci ležali lačni in premožani v zasneženih strelskih jarkih ter gledali smrti iz obraza in spoznali boste, kaj dolgojume onim, ki jih ni bilo več nazaj. Vaš prispevek bo le mala odložitvena spomnina naših sorojakov, ki so morali žrtvovati svoje življenje. Prispevke je poslali na knežokofski ordinarijat v Ljubljani z oznabo za Judenburg. Vsi oni, ki žele prisostvovati blagoslovni skupne vojaške grobnice v Judenburgu dne 10. novembra, naj se javijo dr. Kamaušiču, odvetniku v Ljubljani, Tavčarjeva 10. Vožnja z avtobusom bo stala tja in nazaj 150 Din, ki jih je nakazati najkasneje do 1. novembra t. l. na Zadržno zvezo v Ljubljani z oznabo za Judenburg.

Veliko zborovanje hercegovskih Sokolov se bo vršilo v Mostarju v začetku decembra. Letos bo namreč 10. letnica ustanovitve prve sokolske organizacije na vasi, Mostarska sokolska župa je svojo prvo vaško sokolsko četo ustanovila v Bičelem Polju in potem so se naglo širile sokolske organizacije po vaseh Hercegovine. Vaške sokolske čete vršijo velevažno nalogo v kulturnem in gospodarskem pogledu. Požrtvovalni Sokoli poučujejo kmete o vseh panogah naprednega gospodarstva, ustanavljajo razne zadruge, vodijo pa tudi važna dela, kakor kopanje vodnjakov, gradbo poti, itd. Sedaj gradijo Sokoli celo most preko reke Bosne, ki je zelo potreben večjemu okolisu in zaradi katerega so se vaščani že dolgo brez uspeha obračali na oblasti in na narodne poslance. Mostarska sokolska župa je o delovanju Sokolov v zapuščenih vaseh iz dala obširno poročilo, ki je najzgovornejša pričča velikih uspehov.

Organizacija dobrovoljev iz severnih krajev je bila, kakor znano, letos 22. septembra ustanovljena v Zagrebu pod imenom Zdrženje prvostojnih borcev za osvoboditev severnih krajev Jugoslavije. Na tem zborovanju je bil izvoljen začasni odbor, ki bo izvedel organizacijo članstva ter registriral vse dobrovoljce, ki so se borili za osvoboditve medmurskih, prekmurskih štajerskih in koroskih krajev in ki živijo raztreseni po vsej kraljevini. Po pravih nove organizacije dobijo redno članstvo vsi, ki so prostovoljno vstopili v katerokoli formacijo naše vojske v času, ko še niso bile določene severne meje naše države. V organizacijo je pristopilo že preko 300 članov in dnevno se javljajo novi. V krajih, kjer bo nad 20 članov, bo združenje ustanovilo svoje pododbove. Začasni odbor združenja posluje v Zagrebu v prostorih »Prehrane« v Preradovičevi ulici št. 29.

Prvi mednarodni kongres za transfuzijo krvi se je nedavno vršil v Rimu in je bil vodja jugoslovenske delegacije na tem kongresu prof. dr. Mihovje Kostič iz Beograda. Izkazana mu je bila posebna čast na ta način, da je predsedoval enemu zasedanju kongresa. Prof. dr. Kostič je imel tudi zanimivo predavanje na podlagi 1000 izvršenih transfuzij krvi na beogradski kirurški kliniki. Najuglednejši zdravniki iz mnogih evropskih in prekomorskih držav so razpravljali o možnosti transfuzije iz mrtvih trupel in o transfuziji v vojaških bolnišnicah in na bojiščih. Prihodnji medicinski kongres o transfuziji krvi se bo vršil leta 1937 v Parizu.

Družba sv. Cirila in Metoda se je priključila akciji za pravičnejšo ureditev uradnih prejemkov, ker se zaveda, da je baš pri narodno obrambnem delu sodelovanje, tako moralno kot materielno, odvisno od našega srednjega sloja. S posebnim spomenikom je opozorila merodajne činitele na to dejstvo.

Za notarja je z odlokom ministrstva pravde imenovan v Odzračih v Bački dr. Vladimir Glaser, odvetnik v Beogradu. Dr. Glaser je brat soproge senatorja dra Švriljuge.

Zimska sezona v Bosni. Tujski promet v Sarajevu in v vsej Bosni narašča od leta do leta. Po podatkih sarajevskega »Putnika« je bilo med poletno sezono v nekaterih mesecih do 25 odstotkov več izletnikov kakor lani v istem času. Tujski so med poletno sezono pustili v Sarajevu 8 in pol milijona dinarjev. Tudi zimska turistična sezona obeta lepe uspehe. Razna inozemska društva se že sedaj zanimajo pri »Putniku« v Sarajevu za zimsko-sportne razmere v Bosni. Od tujske prometa pričakujejo velike koristi tudi razna druga turistična društva in so že vsi planinski domovi temeljito preurejujejo. Društvo »Romanija« je v svojem domu na Jahorini že uredilo električno razsvetljavo. V tem planinskem domu je za zimsko sezono rezerviranih že več sob. Tudi angleški vicekonzul v Zagrebu si je najel na Jahorini stanovanje za dobo svojega zimskega dopusta.

Silly simfonija. Ze davno si je naše občinstvo želelo filmov, ki bi bili enako zabavni za otroke in za odrasle. Tej želji je ustregla uprava zvočnega kina Ideal, kjer bomo videli v kratkem slovit »Silly simfonija«, sestavljeno iz samih črtanih šal in zanimivih kulturnih filmov. V Zagrebu, Beogradu in Mariboru je bila »Silly simfonija« prava senzacija za storo in mlado. Tudi pri nas se bo občinstvo ob tem filmu nasmejala od srca.

Zavod za preizkušanje sposobnosti za razne poklice. Sole in razne organizacije deljo staršem nasvete, katerim poklicem naj posvetijo svoje otroke. Zavod za znanstveno preizkušanje telesnih in duševnih sposobnosti za razne poklice pa je doslej samo eden v naši državi. Ta zavod deluje kot privatna ustanova v Zagrebu. Sprva je bil priključen obrtni šoli, zdaj pa deluje že tretje leto kot ustanova zbornice za trgovino in industrijo. Zavod je opremljen za najmodernejši pripomočki za preizkušanje telesnih in duševnih sposobnosti, razne aparature pa je treba še izpopolniti, kar se vrši v kolikor dopuščajo sredstva. Zavod je te dni izdal zanimivo letno poročilo, iz katerega je razvidno, da narašča delo zavoda od leta do leta. Število obiskovalcev se je v dveh letih podvojilo. Organizacija »Hrvatski Radišča«, ki skrbi za obrtniški naraščaj, se zavoda marljivo poslužuje, po nasvetu pa se zatekajo k njemu vedno bolj tudi razna velika podjetja. Tako n. pr. je zagrebška električna centrala poslala v zavod na pregled 164 kandidatov za elek. trotehnično in strojno-ključavničarsko stroko. Po vseh preiskavah je bilo odbranih samo 15 kandidatov.

O premostitvi železniške direkcije iz Subotice v Novi Sad ali v Beograd se že dolgo časa govori in so bile že razne intervencije za obstoj železniške direkcije v Subotici. Pri direkciji je nameščenih preko 500 uradnikov, ki potrošijo v mestu na leto nekaj milijonov dinarjev. Tako že trgovski interesi narekujejo mestu, da se bori za obstoj železniške direkcije. Ker so se zopet razširile govorice, da bo premetitev izvedena, je predsednik mestne občine subotičke izjavil, da bo proti premostitvi nastopila delegacija mestne občine, gospodarskih in socialnih ustanov, ki že pripravljala obširno spomenico.

Veliki godovi v plamenih. Orožniška postaja v Ravni Reki je bila obveščena, da je začelo goreti v godovini, ki so last rudniškega podjetja Srbski Balkan in ki jih eksplozivna tudi uprava senjskega rudnika. V plamenih je že preko 200 hektarjev gozda, zgorelo pa je tudi za 20 vagonov namovja, pripravljena za oba rudnika. Na posest rudnika meji gozdovi samostana Ravanice in je velika nevarnost prenosa ognja na to stran. Vsi godovi, ki so v veliki nevarnosti, so razširjeni na področju preko tisoč hektarjev.

Slaba letina v Hercegovini. Zaradi dolgotrajne suše je Hercegovina letos le malo pridelala in ni na vsem področju došla več koruze. Kakor jo je bilo prej v enem samem srezu. Za prehrano prebivalstva bo treba nabaviti do 8.000 vagonov žita in koruze. Hercegovski kmetje, ki sadijo tobak, so dobili pred tedni od monopolske uprave blizu 2 milijona dinarjev, a je ves ta denar že porabljen za nakup koruze. S tem pridujom nabavljene zaloge pa bodo porabljene že v teku tega meseca. Po hercegovskih vaseh bo zavladala strašna lakota, če ne bo pravočasno pomoči.

Tovarna JOS REICH sprejema mehko in strobeno perilo v kalenju izdelavo.

Eno srce — ena radenska!

Iz Ljubljane

Umetnik, ki slika z nogo, razstavlja še par dni. Slikar-invalid G. Aleksander Klein, ki je v restavraciji »Zvezdic« priredil razstavo svojih del in improviziran majhen atelje, je vzbudil toliko zanimanja med našim občinstvom, da je sklenil razstavo podaljšati še za par dni. Obiskovalci, med katerimi je mnogo izobražencev, zlasti vzgojiteljev in slikarjev, se ne morejo načuditi izredni spretnosti in oblikovalni sposobnosti, ki si jo je G. Klein pridobil v svojem nenavadnem načinu dela, ter ure in ure radi ostajajo v dvoranah in motrijo umetnika, kako slika z nogo. Dobro bi bilo, da bi profesorji in učitelji risanja naolah opozorili svoje učence na gostovanje tega nenavadnega moža in da bi jih za nekaj minut povedli v njegovo zanimivo delavnico, ki kaže enega redkih, dragocenih primerov, kaj vse zmore v življenju krepka volja in smotrna samovzgoja.

Novosti iz kinematografu. V nekaj dneh bo tekel veseli film »Ne boj se ljubezni«. Adolf Wohlbrück si je osvojil vse ljubljansko občinstvo že s filmom »Žena, ki vé, kaj hoče«. Tokrat na nastopil z Liano Haidovo, za smeh in zabavo pa bosta skrbela dobra znanca: večno erno, rodni R. A. Roberts in polizani snob Theo Langen. — V najkrajšem času bomo nato gledali stavno francosko delo »Vrtince«, ki nam podaja usodo mladega inženjerja. Vsebinska spominja na »Ekstazao«. ZKD pa si je za ta teden zagotovila slavni ruski film »Pastir Kostja«. Se nam zvenijo v ušesih vesele melodije iz te čudovite ruske operete, vendar jih je še mnogo, ki film niso videli, so pa tudi še mnogi ki si hočejo še enkrat osvoboditi spomin in uživati lepoto originalne ruske stvaritve. Prva predstava bo v petek Vstopnina, ki je skrajno nizka, gre v kulturne namene našega podeželja. Podprajte ZKD z obiskom njenih predstav.

Pomolska razstava bo otvarjena šele v sredo. ker jabolka niso prispela ob pravem času. Razstava je namenjena predvsem, da se ljudje seznanijo z vrsta mi jabolk, in v pouk ter vzpodbudo sadjarjem; ima torej pomelni značaj in jabolka seveda ne bodo na prvi daj.

Društvo »Sola in dome priredi v sredo 23. t. m. ob 8. zvečer v risalnici Dr. učiteljica na Resljevi česti predavanje: Sodobna vprašanja naše šole. Predava prof. V. Copič. Starše vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo tega aktualnega predavanja.

Za modno revijo v Ljubljani potrebujemo manekene. Sposobni mladi ljudje naj se javijo danes in jutri ves dan in sicer: dame: Hitty Kongresni trg 13. gospodje Pučnik, Šelenburgova l. ali v Obrtniškem društvu, Beethovnova 10. pridite.

Društvo »Tabora« pevski zbor ima drevi ob 8. pevsko vajo. Zaradi skorajšnjega nastopa je prisotnost vseh pevcev in pevki nujno potrebna.

Dve hudi nesreči pri delu. Večraj jutraj so bili mestni reševalci ključni v Viktorji, kjer se je ponosrežil 18letni delavec Jože Kovadič iz Zg. Šiške, zaposlen pri šnedričiskem podjetju e. Rakka Turka Kovadič je imel v kamnolomu pod Turcem oravka s tovornim avtomobilom, ki je na medobračnem zdrknil v karek ob cesti. Pri tem ga je avto stisnil čez život, da mu je polomilo nekaj rebra. Iz Tuhiške doline pa so pripeljali v bolnišnico 45letnega delavca Fran-

Umetnik, ki slika z nogo, razstavlja še par dni. Slikar-invalid G. Aleksander Klein, ki je v restavraciji »Zvezdic« priredil razstavo svojih del in improviziran majhen atelje, je vzbudil toliko zanimanja med našim občinstvom, da je sklenil razstavo podaljšati še za par dni. Obiskovalci, med katerimi je mnogo izobražencev, zlasti vzgojiteljev in slikarjev, se ne morejo načuditi izredni spretnosti in oblikovalni sposobnosti, ki si jo je G. Klein pridobil v svojem nenavadnem načinu dela, ter ure in ure radi ostajajo v dvoranah in motrijo umetnika, kako slika z nogo. Dobro bi bilo, da bi profesorji in učitelji risanja naolah opozorili svoje učence na gostovanje tega nenavadnega moža in da bi jih za nekaj minut povedli v njegovo zanimivo delavnico, ki kaže enega redkih, dragocenih primerov, kaj vse zmore v življenju krepka volja in smotrna samovzgoja.

Novosti iz kinematografu. V nekaj dneh bo tekel veseli film »Ne boj se ljubezni«. Adolf Wohlbrück si je osvojil vse ljubljansko občinstvo že s filmom »Žena, ki vé, kaj hoče«. Tokrat na nastopil z Liano Haidovo, za smeh in zabavo pa bosta skrbela dobra znanca: večno erno, rodni R. A. Roberts in polizani snob Theo Langen. — V najkrajšem času bomo nato gledali stavno francosko delo »Vrtince«, ki nam podaja usodo mladega inženjerja. Vsebinska spominja na »Ekstazao«. ZKD pa si je za ta teden zagotovila slavni ruski film »Pastir Kostja«. Se nam zvenijo v ušesih vesele melodije iz te čudovite ruske operete, vendar jih je še mnogo, ki film niso videli, so pa tudi še mnogi ki si hočejo še enkrat osvoboditi spomin in uživati lepoto originalne ruske stvaritve. Prva predstava bo v petek Vstopnina, ki je skrajno nizka, gre v kulturne namene našega podeželja. Podprajte ZKD z obiskom njenih predstav.

Pomolska razstava bo otvarjena šele v sredo. ker jabolka niso prispela ob pravem času. Razstava je namenjena predvsem, da se ljudje seznanijo z vrsta mi jabolk, in v pouk ter vzpodbudo sadjarjem; ima torej pomelni značaj in jabolka seveda ne bodo na prvi daj.

Društvo »Sola in dome priredi v sredo 23. t. m. ob 8. zvečer v risalnici Dr. učiteljica na Resljevi česti predavanje: Sodobna vprašanja naše šole. Predava prof. V. Copič. Starše vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo tega aktualnega predavanja.

Za modno revijo v Ljubljani potrebujemo manekene. Sposobni mladi ljudje naj se javijo danes in jutri ves dan in sicer: dame: Hitty Kongresni trg 13. gospodje Pučnik, Šelenburgova l. ali v Obrtniškem društvu, Beethovnova 10. pridite.

Društvo »Tabora« pevski zbor ima drevi ob 8. pevsko vajo. Zaradi skorajšnjega nastopa je prisotnost vseh pevcev in pevki nujno potrebna.

Dve hudi nesreči pri delu. Večraj jutraj so bili mestni reševalci ključni v Viktorji, kjer se je ponosrežil 18letni delavec Jože Kovadič iz Zg. Šiške, zaposlen pri šnedričiskem podjetju e. Rakka Turka Kovadič je imel v kamnolomu pod Turcem oravka s tovornim avtomobilom, ki je na medobračnem zdrknil v karek ob cesti. Pri tem ga je avto stisnil čez život, da mu je polomilo nekaj rebra. Iz Tuhiške doline pa so pripeljali v bolnišnico 45letnega delavca Fran-

Umetnik, ki slika z nogo, razstavlja še par dni. Slikar-invalid G. Aleksander Klein, ki je v restavraciji »Zvezdic« priredil razstavo svojih del in improviziran majhen atelje, je vzbudil toliko zanimanja med našim občinstvom, da je sklenil razstavo podaljšati še za par dni. Obiskovalci, med katerimi je mnogo izobražencev, zlasti vzgojiteljev in slikarjev, se ne morejo načuditi izredni spretnosti in oblikovalni sposobnosti, ki si jo je G. Klein pridobil v svojem nenavadnem načinu dela, ter ure in ure radi ostajajo v dvoranah in motrijo umetnika, kako slika z nogo. Dobro bi bilo, da bi profesorji in učitelji risanja naolah opozorili svoje učence na gostovanje tega nenavadnega moža in da bi jih za nekaj minut povedli v njegovo zanimivo delavnico, ki kaže enega redkih, dragocenih primerov, kaj vse zmore v življenju krepka volja in smotrna samovzgoja.

Novosti iz kinematografu. V nekaj dneh bo tekel veseli film »Ne boj se ljubezni«. Adolf Wohlbrück si je osvojil vse ljubljansko občinstvo že s filmom »Žena, ki vé, kaj hoče«. Tokrat na nastopil z Liano Haidovo, za smeh in zabavo pa bosta skrbela dobra znanca: večno erno, rodni R. A. Roberts in polizani snob Theo Langen. — V najkrajšem času bomo nato gledali stavno francosko delo »Vrtince«, ki nam podaja usodo mladega inženjerja. Vsebinska spominja na »Ekstazao«. ZKD pa si je za ta teden zagotovila slavni ruski film »Pastir Kostja«. Se nam zvenijo v ušesih vesele melodije iz te čudovite ruske operete, vendar jih je še mnogo, ki film niso videli, so pa tudi še mnogi ki si hočejo še enkrat osvoboditi spomin in uživati lepoto originalne ruske stvaritve. Prva predstava bo v petek Vstopnina, ki je skrajno nizka, gre v kulturne namene našega podeželja. Podprajte ZKD z obiskom njenih predstav.

Pomolska razstava bo otvarjena šele v sredo. ker jabolka niso prispela ob pravem času. Razstava je namenjena predvsem, da se ljudje seznanijo z vrsta mi jabolk, in v pouk ter vzpodbudo sadjarjem; ima torej pomelni značaj in jabolka seveda ne bodo na prvi daj.

Društvo »Sola in dome priredi v sredo 23. t. m. ob 8. zvečer v risalnici Dr. učiteljica na Resljevi česti predavanje: Sodobna vprašanja naše šole. Predava prof. V. Copič. Starše vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo tega aktualnega predavanja.

Za modno revijo v Ljubljani potrebujemo manekene. Sposobni mladi ljudje naj se javijo danes in jutri ves dan in sicer: dame: Hitty Kongresni trg 13. gospodje Pučnik, Šelenburgova l. ali v Obrtniškem društvu, Beethovnova 10. pridite.

Društvo »Tabora« pevski zbor ima drevi ob 8. pevsko vajo. Zaradi skorajšnjega nastopa je prisotnost vseh pevcev in pevki nujno potrebna.

Dve hudi nesreči pri delu. Večraj jutraj so bili mestni reševalci ključni v Viktorji, kjer se je ponosrežil 18letni delavec Jože Kovadič iz Zg. Šiške, zaposlen pri šnedričiskem podjetju e. Rakka Turka Kovadič je imel v kamnolomu pod Turcem oravka s tovornim avtomobilom, ki je na medobračnem zdrknil v karek ob cesti. Pri tem ga je avto stisnil čez život, da mu je polomilo nekaj rebra. Iz Tuhiške doline pa so pripeljali v bolnišnico 45letnega delavca Fran-

ELITNI KINO MATICA
tel. 21-24.
Zakaj si niste še ogledali Grete Garbo
GRETA GARBO je osvojila Ljubljano
GRETA GARBO je navdušila vse, ki so jo videli
V VELEFILMU
PISANI PAJČOLAN
Tudi Vi morate videti njeno zadnje in največje delo.
... Predstave ob 4, 7.15 in 9.15 uri. ...
Rezervirajte vstopnice.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠIŠKI
TELEFON 33-87
Sovjetsko-ruski velefilm
Gospoda Golovjevi
Film je posnet po istoimenskem romanu.
V glavni vlogi: V. R. Gardin in drugi odlični ruski igrači.
DOPOLNILI: Foxov zvočni tednik.
Predstave: v torek ob 7. in 9. uri
v sredo ob 7. in 9. uri
v četrtek ob 7. in 9. uri
PRIDE: CHOPINOV POSLOVILNI VALCEK

ELITNI KINO MATICA
tel. 21-24.
Zakaj si niste še ogledali Grete Garbo
GRETA GARBO je osvojila Ljubljano
GRETA GARBO je navdušila vse, ki so jo videli
V VELEFILMU
PISANI PAJČOLAN
Tudi Vi morate videti njeno zadnje in največje delo.
... Predstave ob 4, 7.15 in 9.15 uri. ...
Rezervirajte vstopnice.

Iz Celja

e— Članski sestanek JNS za Celje in okolice bo jutri ob 20, v Celjskem domu. Kraljevni odbor JNS je sklenil, da se v jesenjo spet začno redni članski sestanki, ki so predvsem družabnega značaja, da članstvo v nepristiljenem, svobodnem razgovoru izmenja misli. Jutri bo poročal na sestanku narodni poslanec Ivan Prekoršek.

e— Zračni napad na Celje smo doživeli v nedeljo, toda brez letal. Ob 12.30 so telefonirali iz Zagreba, da se letala zaradi dežja in megle ne morejo dvigniti. Komendant vojnega okrožja polkovnik Nikolič pa je odredil, da se vaja kljub temu izvede v polnem obsegu in sicer v aktivni in pasivni obrambi z izjemo, da se spuščajo rakete, ki bodo markirale bombe, s stolpov Marijine cerkve in s Celjskega doma, Od 14. do 15. je bil uklinjen ves promet v mestu. Alarm je bil dan ob 14.23. Pri vsej vaji je sodelovalo okrog 300 oseb v polni opremi s pištolami in maskami. Varnostno službo so opravljali patrrole, v katerih so bili po trije vojaki in en policijski stražnik s čeladami in pištolnimi maskami. Oddelek za ugotavljanje plinov in razstrupljenje je imel zaščitne obleke proti iperitu. Pred mag. stražem so ugotovili iperit, pred kolodvorom pa zadrževalci. Po preteku 30 minut od alarma so se spet oglasili zvonovi in sirene. Za vajo je vladalo veliko zanimanje, bila bi pa seveda neprimerno učit. kovičevja, če bi sodelovala tudi letala.

e— Mesečni honorar celjskega župana znaša 2.500 Din in ne 3.000 Din, kakor je bilo prvotno javljeno.

e— Vodovod in kanalizacija namerava mestna občina uvesti na hribu Sv. Jožefa. V tej zadevi bo v kratkem komisijski ogled.

e— Novo garažo za mestne avtobuse nameravajo zgraditi na dvorišču Kamno-seške družbe z vhodom iz Kolenčeve ulice. Mestni svet je to odobril proti reverzu.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 film »Ljubezno izumitelj« in zvočni tednik.

e— Zrele gozdne jagode je prinesla v celjsko uredništvo »Jutra« naša naročnica ga Ana Pabstova iz Vodnikove ulice. Jagode je nabrala v nedeljo na poti na Celjsko kočo.

e— Brezposelnost. Pri borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 345 brezposelnih nasproti 361 dne 10. t. m. Delež dobi med drugim 30 delavcev pri regulaciji Savinje v Tremerju.

e— Ursulni sejem. Letni kramarski in živinski sejem je večeraj obiskalo manj kupcev, pa tudi manj prodajalcev, kakor v preteklih letih. Kupčija ni bila posebno živahna. Sejem je kvarilo tudi slabo vreme.

Iz Maribora

a— Senator dr. Franče predava v Ljudski univerzi v petek 25. t. m. o gospodarskih reformah moderne Nemčije.

a— Nočoj bo v Narodnem gledališču »Medvedji ples«. Pri premieri te Wernerjeve komedije sodelujejo J. Kovčič kot režiser, kot igralci pa Savinova, Zakrajškova, Kraljeva, Starčeva, Gorinskova, Rasbergerjeva, Barbičeva, P. Kovčič, Gorinšek, Furičan, Grom, Košič, Nakrst, Košuta, Harastovič.

a— Mariborski mali harmonikarji so se v Gradcu postavili. V soboto zvečer so na povabilo našega konzula dr. Djordjevića v Gradcu kontinentalni vrlji mali harmonikarji pomladka Rdečega križa pod vodstvom svojega odličnega zborovodje V. Šušteriča. Koncert se je vršil v veliki koncertni dvorani »Rittersaal«, ki je bila že nekaj dni prej razprodana. Naše male harmonikarje je sprejel slavni zbor iz Sv. Petra pri Gradcu s pozdravno nersmijo. S prvacatim triumfom so se vrnili v Maribor. Naš graški konzul je izrekel zboru malih harmonikarjev najlepše priznanje, ker je tako častno zastopal Jugoslavijo v tujni.

a— Pogrešno deklo. 16 letna Anica Kaiserjeva iz Zrkonvev se je v petek zvečer izginila od doma in se ni več vrnila. Bojijo se, da se ji je kaj pripetilo.

a— Avtomobilska nesreča s smrtnim izidom je bila večeraj dopoldne v razpravi pred sodnikom poedincem okrožnega sodišča dr. Tombakom. Dne 31. marca t. l. zvečer je zavozil sofer V. Kancler z avtomobilom v bližini železniškega prevoza v Krčevini v 23 letnega čevljarskega pomočnika Ignacija Pregla, ki je obležal na tleh z zlomljenima nogama, sofer pa je nadelaval vožnjo, ne da bi pogledal, kaj se je zgodilo. Pregelj je zaradi hudih poškodb umrl v bolnišnici. Obtoženec se je zagovarjal, da je dal predpisane signale in da je bilo tedaj tam blizu polno ljudi. Obtoženi sofer Kancler je bil obsojen na 5 mesecev zaporu pogojno za dobo 3 let, ako plača v teku dveh mesecev 3106 dinarjev odškodnine za pogrebne stroške, spomenik in drugo.

a— Do smrti bi skoro pvožili splašeni kravi 12 letni Sidonij Rudolfo iz Bodoncev. Deklica je stala pri kravah, ki sta bili vpreženi v brano. Nenadoma pa sta kravi splašili in potegnili deklico pri padcu pod brano ter jo vlekli za seboj, z levičim stegom zapleteno ob branin zob. K sreči se je deklica iz nevarnega položaja še pravočasno rešila. Prepeljali so jo v bolnišnico.

a— V tajni obravnavi je razpravljaj mal kazenski senat primer tatvine kole. sa po nekem mladotletniku v Zg. Polskavi, ki je za to tatvino dobil 6 mesecev strogega zaporu.

a— Junaki noža so se izkazali pri Sv. Miklavžu pri Mariboru ob priliki neke veselice. Vnjeni in z noži oboroženi fantje so napadli 26 letnega posestniškega s'na Franca Saderna in njegovega 20 letnega tovariša Ivana Rebeka. Da sta nezavesna in v mlaki krvi obležala na tleh. V mariborski bolnišnici se ranjenca borita s smrtjo.

a— Obsodba starega steptaja. 63 letni čevljar Jože Bezenšek, brez stalnega bivališča, ki je bil že 16 krat kaznovan, se je moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom radi originalne prevare. Dne 30. avgusta je namreč izpolnil poštno nakaznico ter dve čekovni nakaznici ter jih ogožnik, državni tožilec pa je Bezenška sel je k trgovcu Viktorju Matku v Slovenski Bistrici, mu predložil falsificirano nakaznico za 2000 dinarjev in ga prosil, da mu v zastavo te nakaznice posodi 400 Din, ki mu jih bo takoj vrnil, ko bo naslednjega dne dignil 2000 dinarjev. Trgovec sicer ni nasledel, marveč je poklical ogožnika, državni tožilec pa je Bezenška obtožil zaradi prevare in napravljena lažnih javnih listin. Mariborski kazenski senat je obsodil obtožena na leto in 6 mesecev robjne ter 3 letno izgubo častnih državljanjskih pravic.

Iz Ptuja

j— Poslovljni večer dveh vrlih ofiterjev. V soboto je oficirski čitalnica priredila družabni večer, na katerem sta se tudi poslovila g. poročnik Bartol Nenad in g. poročnik Dragišič. Prvi odpotuje v oficirsko šolo v Beograd, drugi pa kot blagajnik v Velos. Sportni klub »Dravac« izgubi z g. Bartolom odličnega sportnika, z g. Dragišičem pa izgubi oficirski čitalnica vzornega blagajnika. Družabnega večera se je udeležilo poleg oficirjev veliko število občinstva. Za povelj je skrbel jazz pljuške mestne godbe pod vodstvom kapelnika Bernarda.

j— Iz poštno službe. Pri pošti v Ptuju so imenovani za uradniške pripravnika Pahor Artur, za dnevničarje — služitelje pa Košmerlj Franc iz Ljubljane, Fijavž Franc iz Konjice in Kurež Franc od Sv. Vida pri Ptuju. Premeščen je uradniški pripravnik Babnik Branimir iz Slovenjegrada v Ptuj. Upokojen je zvanik Čuješ Ivan, umrl pa je zvanik Franje Kozel Ivan.

j— Bojeviti fantje. Zbralo se je 13 fantov iz Sv. Barbare v Halozah k vojnemu svetu, na katerem so sklenili, da napravijo tojni pohod v sosedno vas Gradišče. Okoli 23. ure ponoči so se zbrali na vasi, oboroženi s koli. Na poti so naleteli na posestnikova sinova Klinca Mihaela in Beltska Antona iz Gradišča, ju obkolili ter ju brez vsakega pouda napadli s koli. Klinca so tako pretepli, da nekaj dni ne bo mogel ne jesti in ne hoditi in ga je slednjič podžupan Brlek Ivan iz Gradišča zapeljal v Gorisnico k banevinskemu zdravniku g. dr. Martencu, ki je ugotovil poškodbe po vsem telesu, zlasti pa na glavi. Vseh 13 fantov so orožniki ovdili sodišču, kjer bodo v kratkem času prejel odlikovanja za hrabrost. Fantje se strahopetno izgovarjajo, da so bili izzvani, dotim jih orožniška ovadba slika kot stare razražaje, ki so take vojne pohode že večkrat organizirali.

j— Kino predava v sredo in četrtek obkrat ob 20. uri velefilm »Carčin gledišč«. Predruga Paramountov tednik.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Iz Trbovelj

t— V članku »Hudo maščovanec 10. t. m. smeo pridobiti, da so ženske pobirale premoženo izpod »Viperja«, kar jim je paznik zabranjeval. Temu pa ni bilo tako. Jemale so ga naravnost iz vozličkov priklopljenih k vlakcu, kar je za nje same nevarno in strogo prepovedano. Tudi ni res, da bi bil on naznanil ženske uprave rudnika, marveč je obratovodstvo to zvedelo neke drugje. Delavcem, ki so bili zaradi tega kaznovani, se je kazeno odpuščalo.

t— Nova krojaška delavnica. Otvoril sem krojaško delavnico za gospode in dame v hiši svojega brata Ivana Rovšnika. Za obisk se priporočam cenjenim odjemalcem — Jože Rovšnik.

PRIDE
Adolf Wohlbrück
NE BOJ SE LJUBEZNI!

Zvočni kino Ideal
Samo še danes ob 4, 7. in 9.15 uri
slavna ANA

Gospodarstvo

Gibanje zaposlenosti

V dravski banovini je za 19% manj zaposlenih nego leta 1930, v ostali državi pa le 8% manj.

Osnrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu objavlja podatke o gibanju povprečnega števila pri vseh krajevnih organih zavarovanih delavcev in nameščencev v mesecu avgustu. Iz teh števk je razvidno, da se je v avgustu zaposlenost sezonsko nadalje povečala in je število zavarovanih delavcev naraslo v primeri s prejšnjim mesecem za 10,115 na 586.688 zavarovancev. V primeri z lanskim avgustom je bilo letos v avgustu število zavarovancev za 27,704 ali za 5% večje, v primeri z avgustom 1933 pa beležimo prirastek 47.862 zavarovancev ali 8,9%.

Največji relativni prirastek nasproti lanskemu letu beležita okrajni urad v Nišu (19,4%) in v Sarajevu (17,9%). Manjše število članov nego lani izkazuje samo okrajni urad v Karlovcu (-5,6%), na Sušaku (-2,6%) in v Ljubljani (-0,3%). Privatnodruštvene blagajne beležijo vse prirastke članstva, absolutno največji blagajna »Merkur« in relativno največji beogradska Trgovatka omladina.

Skupni zavarovani zaslužek je znašal v avgustu 318,6 milijona Din nasproti 311,5 v lanskem avgustu, tako da se je zaslužek povečal za 2,3% in to navzlic temu, da je povprečna zavarovana mezda nasproti lanskemu avgustu padla za 0,57 na 21,72 Din. Konjunktura se boljša, Slovenija zaostaja

Povečanje števila zaposlenih delavcev in nameščencev, ki znaša za zadnji dve leti 47.862 članov, nam kaže, da je pričela gospodarska kriza v naši državi polagoma popuščati. Pri tem pa moramo žal ponovno ugotoviti, da razvoj konjunktura v dravski banovini precej zaostaja za razvojem v ostalih delih naše države. To vidimo že, če primerjamo sedanje število zavarovancev s številom v istem mesecu leta 1933, ko smo dosegli najnižjo točko depresije in z l. 1930, ko smo dosegli najvišje stanje zaposlenosti. Število zavarovancev je znašalo:

dravska, ban, ostala država	skupaj
avg. 1930.	102.269 549.217 651.486
avg. 1933.	78.999 459.837 538.826
avg. 1935.	82.796 508.892 586.688

V primeri s avgustom 1933. je danes število pri OUZD v Ljubljani zavarovanih delavcev in nameščencev le za 3797 zavarovancev ali za 4,9% večje, dočim znaša prirastek zavarovancev v istem razdobju v ostali državi 44.065 zavarovancev ali 9,6%. Ker je v času padanja konjunktura število zaposlenih delavcev in nameščencev v Sloveniji relativno v mnogo večjem obsegu nazadovalo nego v ostalih delih države, bi bilo pričakovati, da se bo pri zboljšanju zaposlenosti tudi v Sloveniji število zavarovancev hitreje dvigalo. V resnici pa je dejanski razvoj baš nasproten.

Do prav tako zanimivih rezultatov pridemo, če primerjamo sedanje število zaposlenih delavcev in nameščencev z onim v konjunktornem letu 1930. Dočim zaposlenost v Sloveniji zaostaja za letom 1930, število za 19,1%, vidimo, da imamo v ostali državi le še primanjkljaj 8,3%. Tu pa je treba pripomniti, da ni upoštevano v gornjih številkah rudarsko in topilniško delavstvo, ki je zavarovano pri bratovskih skladnicah. Tu je razlika še mnogo bolj drastična, kajti v dravski banovini je v zadnjih letih krize zlasti pa v zvezi z redukcijami premovalnih dobav, število rudarskega delavstva silno nazadovalo, dočim vidimo v nekaterih drugih pokrajinah prav povečanje števila rudarskega delavstva, ne samo v premovalnih revirjih, temveč tudi v novo otvorenih rudnikih. Žal nam te številke niso na razpolago, če bi jih pa imela, bi gotovo prišli do rezultata, da Slovenija še mnogo bolj zaostaja v primeri z letom 1930 i kakor nam kažejo gori navedeni odstotki.

Zbornice in volilni red

Kakor smo že kratko poročali, so se v začetku preteklega tedna sestali v Beogradu predstavniki trgovinskih in industrijskih zbornic na konferenco, kjer so razpravljali o izvajanju uredbe o volitvah zborničnih svetnikov. Po obširni razpravi je bilo ugotovljeno soglasje, da je treba volitve čim prej izvesti, da se razmere v zbornicah definitivno uredijo in da se ustrezni želji svetnikov pripredajo zbornice. Pri tem so zbornice ugotovile neobhodno potrebo, da se uredba deloma spremeni, deloma izpolnijo in da se s primernim tolmačenjem uredijo mnoga nejasna vprašanja. To je potrebno, da se bodo volitve pravilno vršile in v nekaterih primerih, da se bodo mogle sploh vršiti. V tem pogledu je konferenca formilirala svoje pripombe in jih dostavila trgovinskemu ministru.

Konferenca se je obširno bavila tudi z vprašanjem dolžbe člena 9. uredbe, ki pravi, da ne morejo biti izvoljeni za zbornične svetnike člani uprave in nadzorstvenega odbora združenj, ki spadajo pod nadzorstvo zbornice. Nekateri zbornice k temu vprašanju še niso zavzele stališča. Druge pa so se izjasnile proti tej določbi, ki bi znatno oteževala, če ne onemogočila harmonijo in sodelovanje med zbornicami in združenji. Na konferenci so bili iznešeni tudi ugovori proti sistemu volitev svetnikov in provinici zaradi komplicitnosti in velikih stroškov. Iznešeni so bili predlogi, da bi se v provinici sistem neposrednih volitev nadomestil s sistemom volitev preko poverjenikov, kar je predlagala predvsem beogradska trgovinska zbornica. O tem vprašanju konferenca ni sklepala, ker prisotni predstavniki zbornice glede tega vprašanja niso imeli polnoobčutne. Trgovinska zbornica v Beogradu in trgovinsko-industrijska zbornica v Skoplju sta izjavili, da bosta nadaljevali akcijo v tem pravcu, ker obstoja bojazen, da se volitve na njihovem področju na predpisan način sicer ne bodo mogle izvršiti.

Gospodarske vesti

— Klirinške nakaznice. Na osnovi nedavno izdane specialne uredbe o klirinških nakaznicah, je v preteklem tednu Narodna banka pričela izdajati te nakaznice namesto dosedanjih aviz, toda le za vplačila inozemskih dolžnikov v kliringu z Italijo in Nemčijo, medtem ko se izdajajo v klirinškem prometu z ostalimi državami nadalje dosežene avize. Doselej izdane avize se ne bodo zamenele za nakaznice. Narodna banka je izdala denarnim zavodom točna navodila glede manipulacije s temi nakaznicami in glede prenosa. Kadar pride klirinška nakaznica na vrstni red izplačila, tedaj jo Narodna banka izplača imetniku. Obracunanje tuje valute se vrši po tečaju onega dne, ko je prišla nakaznica na vrstni red izplačila, brez ozira na to, kdaj se izkaznica prezentira na izplačilo. Kadar izvoznik dobljeno klirinško nakaznico v italijanskem kompenzacijskem prometu prodaja na borzi, se mu za eventualni ostanek na borzi, se mu za eventualni ostanek in prodanega zneska izda nova nakaznica, sicer pa se klirinške nakaznice ne bodo zamenevale za manjše zneske. Ker morajo torej imetniki klirinških nakaznic sami paziti, kdaj pride doletena številka na vrstni red izplačila, zato bo odtlej Narodna banka dnevno objavljala številke aviz, ki so prišle v izplačilo. Dne 19. t. m. so bila izvršena izplačila do št. 8061 od 2. maja t. l. v italijanskem kliringu pa do številke 74.985 od 27. julija t. l.

— Naše železnice imajo navzile precejšnjo moč dvigu števila potnikov manjše dohodke. Kakor znano je 1. aprila stopilo v veljavo obično znižanje potniške tarife na železnicah, zato so zanimive številke, ki nam kažejo, kakšne rezultate je prineslo to znižanje. V razdobju marec - junij je leta 1933. število potnikov doseglo najnižje stanje in jih je bilo samo 6.945.000. Že lani se je v istem razdobju število potnikov dvignilo na 9.815.000. letos pa se je povzpelo na 12.007.000 (pri čemer pa še vedno zaostaja za letom 1931. ko smo v istem razdobju imeli skoro 14 milijonov potnikov). Nasproti lanskemu letu je torej število potnikov naraslo za 14% nasproti letu 1933. pa za

42%. Navzile povečanju števila potnikov pa so znašali dohodki od potniškega prometa v tem času le 163,4 milijona Din nasproti 183,1 milijona Din v istem razdobju lanskega leta in 177,8 milijona Din v istem razdobju predlanskega leta leta 1931. so v tem razdobju znašali dohodki 240 milijonov. Dohodki so bil torej letos za 12% manjši nego lani in za 9% manjši nego predlanskim.

— Ugodni razvoj našega izvoza v Turčijo. V zadnjih mesecih se je precej povečal naš izvoz industrijskih predmetov v Turčijo, v večjih količinah izvažamo, da iz otroške vozilke, klej, galanterijsko blago in izdelke iz litega železa. K poboljšanju našega izvoza v Turčijo je pripomogla tudi uvedba klirinškega plačilnega prometa. Da se izvoz ne more še bolj razviti, je ovira v kontingentiranju uvoza, ki obstoja v Turčiji. Možnosti za izvoz v Turčijo pa so še pri drugih predmetih. Zlasti bi lahko izvozili vsakovrstno škotskarsko blago, ključavnice, kovinske dele za vrata in okna, izdelke gradbenega mizarstva, parkete, zemeljske in kemične barve, lake in firniže, sirove kože, lesno volno itd. Izgledi za izvoz teh predmetov v Turčijo so se za nas v zadnjem času znatno poboljšali, ker imajo druge države, ki niso sklenile klirinške pogodbe, težko, če pri izvozu v Turčijo. Nazadnje predvsem iz Francije, Belgije, Anglije in Italije. Vse trdimo, ki so na izvozu v Turčijo zainteresirane lahko dobijo točnejše informacije pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine.

— Povečanje trgovinskega prometa z Madžarsko. Kakor znano smo se nedavno sporazumeli z Madžarsko glede razširjenja medsebojnega trgovinskega prometa in je Madžarska pristala na povečanje našega lesa in naših rib, dočim bomo mi omogočili večji uvoz strojev in električnih aparatov iz Madžarske. Kakor poročajo iz Budimpešte, so vidne že ugodne posledice tega sporazuma in so velike madžarske industrijske družbe že dobile večja naročila iz Jugoslavije.

— Platina je zopet dražja nego zlato. V preteklem letu je na mednarodnem trgu cena platine precej nazadovala, ker je bila zaradi narasle produkcije po mudi prav znatna. Za unčo platine je lani cena v Newyorku padla na 28 dolarjev nasproti 35 dolarjem, kolikor znaša cena za zlato. Tudi na londonskem trgu je bil zabeležen slučen padeč, kakršnega na strgu platine še nismo zabeležili leta 1908. Letos v drugem polletju pa se je pričela cena zopet dvigati in je sedaj v Newyorku znova prekorčila ceno za zlato, kajti za unčo platine plačujejo sedaj že 36 dolarjev.

— Oddaja del pri adaptaciji objektov v vojašnici Vojvode Mišiča v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije 7. novembra pri referentu inženjerje komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— Oddaja restavracije na postaji Bakek v zakup se bo vršila potom licitacije 8. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani.

— Dobava. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave orodja in smolnatih bakelj, prometno-komercialni oddelek pa do 28. t. m. ponudbe glede dobave smerničnih šip iz mlečnega stekla. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 4500 kg železa. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave 1300 kg žebeljev, 100 plošč železne pločevine, raznih tesnil in cevi za vodovod. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 11. novembra ponudbe glede dobave 24 kom. jesenovih desk za vesla, 2 sidre, 4 svetiljak za čolne, 84 m lanene in konopne jadrnine, 14 vreten belega sukana, 5 kg usnja, 100 kg elektrod, 2450 zakovic in 1500 kg kacijevga karbida. do 12. novembra glede dobave električnega

materijah, železnih emajliranih plošč, karbolineje, salmijaka, dišične kisline, medenine, kablov, dinamo-žice, lepenke, fibra in ebonita. — Vojno-tehnični zavod v Kragujevcu sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 750 ton jekla, do 9. novembra pa glede dobave raznega kovinskega materiala.

— Dobave. Pri ekonomskem oddelku generalne direkcije državnih železnic v Beogradu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: 12. novembra glede dobave raznih delov za opremo vagonov, 16. novembra glede dobave 33 garnitur Brotančevi za lokomotive, 18. novembra pa glede dobave 563 lokomotivskih in vagonjskih osi in 58 rotic za osi. Dne 28. t. m. se bo vršila pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertna licitacija glede dobave raznih kemikalij. — Dne 26. t. m. se to vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 700 kg marmelade, 1000 kg suhih sliv, 200 kg suhega grozjda, 50 kg čaja, 70 kg kakava, 1000 citron in 300 kg paradizičkovih konzerv. Dne 11. novembra bo pri l. oddelku vojno-tehn. zavoda v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 1500 pol kartona. —

Borze

21. oktobra.

Na ljubljanski borzi je danes v skladu z zunanji tečaji nekoliko popustila deviza Trst, dočim so v ostalem tečaju nespremenjeni. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi ponovno nazadovali in no. tirajo sedaj 8,38-8,48. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,31, v angleških funtih po 243,79 in v grških bonih po 28,50, dočim je bil za španske pezete povpraševanje po 5,65. Italijanske kompenzacijske lire so nacaje slabe in notirajo v Ljubljani 294,37-296,77, v Zagrebu 288,28-290,88 in v Beogradu 293,80-296,20.

Na zagrebškem efektornem tržišču so se državni papirji danes nekoliko okrepili. Vojna škoda, ki se je v petek trgovala po 336, je bila danes zoključena po 340 (v Beogradu po 341-344). Promet je bil še v 7 odstot, investicijskem posojilu po 75 (v Beogradu po 78-79) in v 6 odstot, beguljskih obveznicah po 60 (v Beogradu po 62-62,75).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2966,73 - 2981,32, Berlin 1756,08 - 1769,95, Bruselj 735,26 - 730,32, Curih 1424,22 - 1431,29, London 214,69 - 216,75, Newyork 4340,37 - 4376,68, Pariz 288,35 - 289,79, Praga 180,91 - 182,02, Trst 354,67 - 357,75.

Curih. Beograd 20,2525, London 15,1125, Newyork 307,25, Bruselj 51,750, Milan 24,9750, Madrid 41,95, Amsterdam 208,35, Berlin 123,60, Dunaj 56, Stockholm 77,90, Oslo 75,90, Kobenhavn 67,45, Praga 127,1, Varšava 57,80, Atene 290, Bukarešta 2,50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 340 - 342, za okt. 340 den. za nov. - dec. 340 - 345, 7% invest. 73 - 78,75, 4% agrarne 41,50 - 42,50, 7% Blair 64 den., 8% Blair 73 den., 6% beguljske 58 - 60; delnice: PAB 220 - 225, Trboveljska 100 - 110, Sečera Osijek 120 - 135. Beograd. Vojna škoda 343,50 - 344,50 (341 - 344), za dec. 343,50 - 344 (343 - 344), 7% invest. 78 - 79 (78 - 79), 7% stabiliz. 78 - 79 (78,50), 6% beguljske 62,50 - 63 (62 - 62,75), 7% Blair 65,50 - 67, Narodna banka 5700 - 5800, PAB 222 - 224 (222 - 224).

Blagovna tržišča

21.10.

+ Chicago, 21. oktobra. Začetni tečaji: pšenica za dec. 101, za maj 100,25, za julij 100,375; Koruza: za dec. 59,25, za maj 58,625, za julij 59,625.

+ Winnipeg, 21. oktobra. Začetni tečaji: pšenica: za okt. 89,875, za dec. 90, za maj 93,75.

+ Ljubljanska borza (21. t.m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 185 - 190; banatska, 78 kg 185-190; Koruza: baška po 110 - 115; banatska po 105 - 107,50; oves: elavonski po 132,50-137,50; moka: baška in banatska »Og« po 275 - 285; baška »2« po 255 - 260, baška »5« po 235 - 250; »0trobli: baški po 110-115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58 - 63.

+ Novosadska blagovna borza (21. t.m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 162,50-167,50, baška ladja Tisa in Begej 172,50 - 175; slavonska 167,50 - 170; sremska 165 - 170; banatska 162,50 - 167,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135-137,50. Ječmen: baški in sremski 64 kg 130-132,50. Koruza: baška in sremska 102-106; banatska 102-106. Moka: baška in banatska »Og« in »Og« 242,5-262,5 »2« 222,50-242,50; »5« 202,50-222,50; »6« 182,50-202,50; »7« 162,50-172,50, »8« 115 -120. Otrobli: baški, sremski in banatski 87-89. Fižol: baški in sremski beli 265 -270.

+ Budimpeštanska terminska borza (21. t. m.). Tendence slaba. Pšenica: za marec 17,89 - 17,90; koruza: za maj 15,88 - 15,90.

Nov rekord vodnega letala

V Panami se je dvignilo vodno letalo ameriškega vojnega zračnega brodrovja in je pristalo šele v Alemandi v Kaliforniji. Opravilo je tako v enem poletu preko 5450 km in 34 urah 51 minutah in doseglo s tem nov svetovni rekord v nepretrganem poletu. Dosedanji rekord v tej kategoriji je imel italijanski letalec Spofani, ki je preletel brez pristanka 4929 km dolgo pot iz Tržiča (Monfalcone) pri Trstu do Berbere v Britski Somaliji.

Vsak naročnik je zavarovan za 10.000 Din

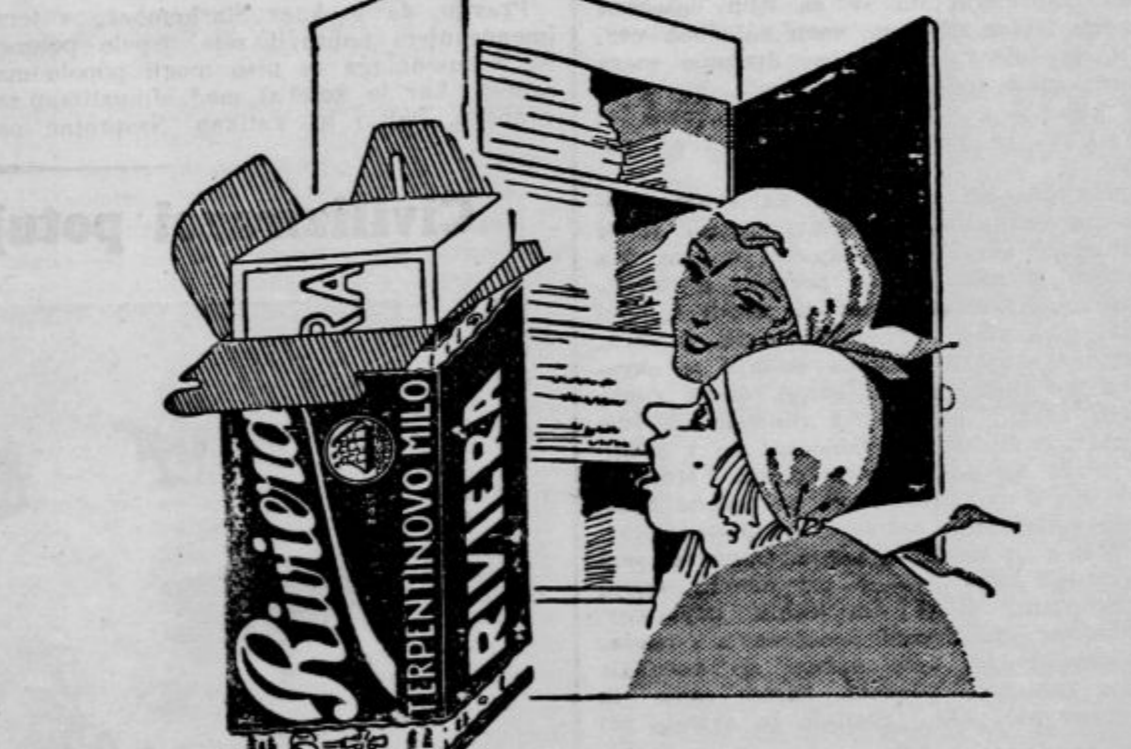

Beli zobje
naredé vsak obraz privlačen in lep. Da dobimo lepe, bele zobe, jih snažimo zjutraj in zvečer s prijeto osvježujočo in okusno zobno pasto Chlorodont. Že po kratki uporabi dobé zobje žudovito lep lesk slonove kosti.
Tuba Din. 8.- Jugoslovanski proizvod

RADIO Sport

Torek 22. oktobra
Ljubljana 11: Šolska ura: Bajke z Nužiškimi brdi (Viktor Pirnat). — 12: Zvoki iz Španije (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, obvestila. — 13.15: Ura narodne godbe, pojo: gdč. Ramšakova, Mišičeva, gg. Janko in Gostič, s spremljevanjem Radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Slike iz narave - Radio orkester. — 18.40 Vzglajna vrednot umetnosti (dr. Stanko Gočala). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Prenos z Dunaja (avstrijski koncert za Evropo). — 22.05: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.
Beograd 16.20: Orkestralni koncert. — 18: Ples. — 20: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.20: Narodne pesmi. — Zagreb 12.10: Jugoslovanska glasba. — 13.05: Operetne melodije. — 17.15: Uverture in plesi slovenskih narydov. — 20: Prenos z Dunaja. — 21.30: Plošče. — 22.15: Ples. — Praga 19.10: Vojška godba. — 20: Prenos z Dunaja. — 22.20: Plošče. — Varša. — 20: Koncert z Dunaja. — 22.05: Iz Wagnerjeve opere »Rheingold«. — 23.05: Ples. — Dunaj 12: Plošče. — 16.05: Orgelske skladbe. — 17.20: Plošče. — 20: Evropski koncert; sodelujejo: dunajski filharmoni in solisti. — 21: »Pojoči in zvenéči Dunaj«. — 22.35: Komorna glasba. — 23.25: Jazz. — Berlin 19: Koncert komornega kvinteta. — 20.15: Zvočna igra. — 23: Prenos iz Münchena. — München 19.05: Kakor v Berlinu. — 21.15: Prenos iz Stuttgarta. — 22.30: Venček lepih melodij. — Stuttgart 19: Ob času trgastve. — 20.15: Kabaretni program. — 22.45: Iz Münchena. — 24: Wagner-Verdi-Beethoven. — Rim 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.50: Mešan program. — 21.50: Koncertna ura.

Sreda, 23. oktobra.
Ljubljana 12: Odlomki iz slovenskih oper na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, obvestila. — 13.15: Plesni orkester vesega sveta na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Pomen ročnega dela za posameznika in skupnost (Ivan Omerza). — 18.20: Spet nove pustolovščine lutke-Storžka. — 18.40: Fran Milčinski in mladinsko skrbstvo (Jagodič Vojko). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20: Prenos iz Ljubljanske opere. V odmoru: Cas, vreme, poročila, spored.
Beograd 16.30: Godalni kvartet. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — 22.20: Plesna glasba. — Zagreb 12.10: Mozartove skladbe. 13.15: Slovanska glasba. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — 22.15: Kitara in harmonika. — Praga 19.25: Orkestralni koncert. — 20.40: Stare češke zborovske skladbe. — 22.15: Plošče. — Varšava 20: Plošče. — 20.45: Chopinove klavirske skladbe. — 22: Židovska glasba. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 17: Spodobni avstrijski skladatelji. — 19.35: Brahmsov Nemški rekvjem. — 22.05: Operetna glasba. — 23.20: Nadaljevanje koncerta. — 23.45: Plesna muzika. — Berlin 19.45: Pesmi. — 20.15: Zvočne slike. — 20.45: Orkestralni koncert. — 22.30: Laska in plesna glasba. — München 19.05: Peeter program. — 20.15: Iz Berlina. — 20.45: Zvočna igra. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19: Zabaven program. — 20.15: Iz Berlina. — 20.45: Orkestralni in pevski koncert. — 22.15: Ples. — 24: Pfitznerjeve skladbe.

Riviera
TERPENTINOVIM MILOM

Zelo se čudijo starejše perice
ko vidijo bleščéče bešo perilo mladit naprednih peric in gospodinj, ki perejo s

Riviera
terpentinovim milom,
ki je izdelano na podlagi olivnega olja

Italijanski askari

so iste rase in vere kot Abesinci, za dobro plačo pa služijo kot najemniki v italijanski kolonialni vojski

Askari so veseli in razigrani ljudje. Pred vsakim večjim bojnim pohodom si zaigrajo veselico, imenovano »fantazije«

Po svoji številnosti in uporabnosti za vojno igrajo domači askari, ki tvorijo velik del italijanske vojske proti Abesiniji, veliko vlogo, pravi Webb Miller, poročevalc United Press pri severni italijanski armadi. Ti vojaki pripadajo isti rasi in veri kakor Abesinci ter delijo z njimi tudi vse šege in navade. Razlikujejo se od njih samo po svoji vdanosti poveljujočim italijanskim častnikom.

Neki poveljnik askarov mi je to stvar poglobil z besedami: »Askari so vedno pokorni tistemu, ki jih plačuje. V tem pogledu nimajo nobenega narodnostnega črta. In res je, se dandanašnji se dogajajo primeri, da se Abesinec ukrade iz neguševe vojske ter pride k askarom. Govoril sem z nekim takšnim vojakom na bojišču. Bil je napol sestradan, telo mu je pokrival kos vrečevine. Povedal mi je, da je doznal, da dobe italijanski askari po več lir dnevne mezde, zato je tudi on prišel in se priglasi k tem četam. Askari pa niso samo vrli bojevniki, oni so tudi skromni v svojih zahtevah. Normalno potrebujejo le malo hrane, približno hleb kruha, malo prosa, sem in tja tudi kosček mesa, če je ravno pri roki. Meso jedo sirovo, odrežejo si ga še od vročega trupla zaklane živali in ga tudi povzijejo v tem stanju. Na bojišču se zadovoljijo čisto s kosčkom mesa, ki so ga posušili na zraku.

Le redki teh skromnih, smrt prezirajočih vojakov merijo v višino pod 180 cm, da, videl sem med njimi pravcate velikanke, ki so imeli nad dva metra. Vsi so suhi in tenkonogi, ker nimajo na sebi niti vlakca mesa ohraniti. Vsi so tudi črni kakor oglje. Družine imajo pri sebi, le na bojišču jih ne smejo spremljati, v taborišču pa žive z njimi.

Kakor njihovi abesinski bratje, so tudi askari koptiški kristjani ali pa muslimani, med njimi našel sem in tam tudi kakšnega brezverskega pogana. V službi ne delajo kristjani in muslimani nobene razlike. Ti kakor oni pa povdarjajo v verskem pogledu svobodo in zlasti muslimani zahtevajo, da se za njih določena ključna živina ubije po vseh določbah verskih predpisov. Branijo se drugega mesa kakor mesa od zaklane živali, ki so ji porinili nož v vrat. Tudi ne jedo mesa od živali, ki so jih zaklali kristjani ali pagani.

Zelo ponosni so askari na svoje piteresne uniforme. Na glavi nosijo visok fes rdeče barve z mahajočim copom. Na bojišču si morajo fese prevleči z zaščitnim kosom blaga, sicer bi nudili njihovi fesi sovražniku prav ugoden cilj za streljanje. Askarska vojaška suknja je okrašena s široko pestro šerpo, časih rdečo časih zeleno, pa tudi z rumeno ali celo v mavričnih barvah. Obledeni so v jahalne hlače ali pa hlače dokolenke. Meče si povzijejo z ovojčkami, noga pa ostane bosa, kvečjemu nosijo sandale. Podpiati askarskih nog so kakor iz usnja. Opazoval sem več tisoč teh vojakov pri nekem stavju z bakijami iz vej in lesnih odpadkov. Cesta je bila kmalu posajena z odpadki, jošni ogorki, toda askari so korakali dalje kakor po parketu. Zareče oglje jih ni prav nič peklo, zbadalo in oviralo pri hoji.

Askari dobivajo dnevno dve litri mezde, pri daljšem služovanju tudi tri lire. Seveda prejemajo tudi vojne doplake, tako da pridejo nekateri na šest lir dnevno, poleg tega imajo zastoj vso prehrano, sestoječo iz 800 gr moka za vsakega vojaka, 500gr moka za ženo ter 100 gr moka za vsakega otroka. Značilno je, da teh ljudi ni mogoče pripraviti do tega, da bi se pozdravljali z rokami. Pri evidenju se prisrčno poljubljajo na lica.

Italijanski častnik, ki je že precej časa pri askarski četi, mi je pripovedoval, da so askari izborni strelci s strojnimi in da zelo skrbno za svoje orožje. V razburjenju pa streljajo kakor nanese. Da bi izpričal povedano, je častnik velj primesti strojnico, ki odda 500 strelcev na minuto. V 25 sekundah so askari naložili mitraljezo na meza in jo pripravili za streljanje. Lahko strojnico pa so pripravili za smrtno košnjo celo v 15 sekundah.

Obiskal sem v družbi nekaterih novi-

narjev tudi taborišče askarov na konjih s strojnimi na vrhu neke gore. Na majhnem kosčku zemlje je taborilo tam 160 mož z živalmi in vso opremo. Skupina je vprizorila z nekim drugim oddelkom v dolini navidezno bitko. Muslimani so prepevali pred naskokom svoje enolične melodije, ki so jih podžigale k juršiu. Videli smo z opazovališča patrolje na konjih, potem roj vojakov in slednjič askare s strojnimi v kritju. Višek napada je bila ataka konjenice, ki je bila res krasna. Kakšnih tristo jezdecev je dirjalo na široki fronti proti sovražniku. Vsi so vpili, vihteli svoje krive sablje in sulice. Askari so bili neverjetno oborženi: po-

leg strojnici so vlekli s seboj karabinke, samokrese in sulice, mnogi tudi težke sablje. Po ataki so se razšli kopti in muslimani. Zadnji so zopet ubrali monotono popevko, iz katere se je jasno razločil refren: »Samo en bog je in Mohamed je njegov prerok.«

Med askari sem imel priliko spoznati celo vrsto mož, ki služijo že 20 do 25 let. Ti so prav tako varčni kakor njihovi mlajši tovariši. To je vojska, na katero polaga Italija svoje nade. In res se je že pokazalo, kako prikladni so v sedanjih vojski, kajti ne diči jih samo hrabrost in pogum, ampak tudi poznavanje dežele in kljubovanje podnebu, v katerem živijo.

Sedemnajst let ni spal

Mož, ki je dobil v svetovni vojni strel v glavo

Nad medicinsko uganko, ki se imenuje Pavel Kern, so že mnogi zdravniki obupali. Mož je bančni uradnik v Budimpešti. L. 1918. ga je na zapadni fronti ranil strel v glavo. Odtlej, tega je torej že 17 let, ni več spal. Vse metode in vsi poskusi, da bi mu vrnili spanec, so se izjalovili. Najbolj čudno pa je pri tem, da je mož ohranil svoje duševne moči in celo svoj humor, kakor dokazuje opis njegovega primera, ki ga je podal on sam:

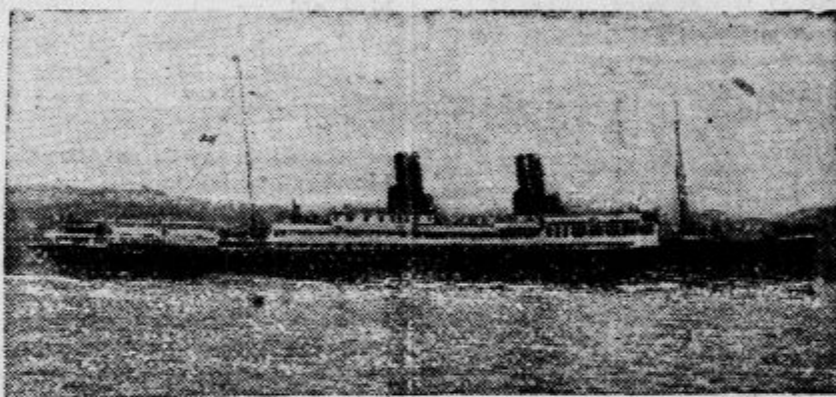
»Stejem skoraj pedeset let,« je dejal te dni časnikarjem. »Ze sedemnajst let nisem spal, a to me ne moti posebno. Pogostoma se čudim ljudem, ki so zaspani. Ko me je ranil strel v glavo, sem prišel v neko vojno bolnišnico. Dva zdravnika se nista upala, da ti me operirala, čeprav ju je moj primer dovolj žalostil. Tri tedne sem ležal v bolnišnici in to so bili zadnji tedni, ki sem jih prebil vsaj v neki spanju podobni omotici. Potem sem se selil iz

bolnišnice v bolnišnico, toda zdravniki so nad mano samo majali z glavo.

Spčetka me je skoraj zabavalo, ko sem zapiral oči, pa nisem mogel zaspati. A čeprav nisem mogel zaspati, sem moral pogostoma zehati zavoljo dolgočasnosti in enoličnosti svojega življenja v bolnišnici. Dvakrat, trikrat na teden sem legel, čeprav sem vedel, da ne bom mogel zaspati navzlic skrajni utrujenosti. Potem sem začel mnogo čitati in ponoči pohajati po lokalih, ki ostajajo odprti do jutra. Moje oči so edini problem. Ne dobe potrebnega odpočitka in tako jih moram od časa do časa nalašč zapreti, da jih ne preutrudim. Mnogi znameniti medicinci so že pisali o meni in še vedno dobivam mnogo ženskih pism. Mislim pa, da je boljše, če ostanem sam, kajti zadeva z mojo nespešnostjo ni popolnoma takšna, kakor si jo predstavljajo dame.«

Požarna katastrofa „Ausonija“

Devet mrtvih, mnogo opečenih

»Ausonija«, potniška ladja Tržaškega Lloydja

Kakor poročajo iz Aleksandrije, je pri požaru »Ausonije« zgorelo tudi šest članov ladijske posadke, trje pa so dobili pri gašenju ognja hude opekline in so jih morali odnesti v bolnišnico, kjer so podlegli poškodbam.

»Ausonija« je bila ena najmodernejših ladij Tržaškega Lloydja ter je napravila

prvo vožnjo l. 1928 iz Genova v Aleksandrijo. Parnik je imel nekaj manj kakor 14.000 ton. Njegovi stroji so razvijali nad 25.000 konjskih sil ter so omogočali, da je ladja plula z brzino 19 milj na uro. Z »Ausonijo« so se vozili že mnogi italijanski odličniki, številni člani vladarske hiše, ministri. Aostski vojvoda in tudi ministrski predsednik Mussolini,

Avstrijski minister — habsburški advokat

Zanimiva osebnost v novi dunajski vladi

Politična prenova avstrijske vlade, ki je zadnji teden prinesla okrepitev Starhembergovoga vpliva in zmago Heimwehra, je posebno zanimiva po tem, da sedi v najnovejšem dunajskem kabinetu kot finančni minister advokat Drexler, ki ni le eden najvplivnejših članov Heimwehra, temveč tudi veleaktiven pravni zastopnik Habsburžanov.

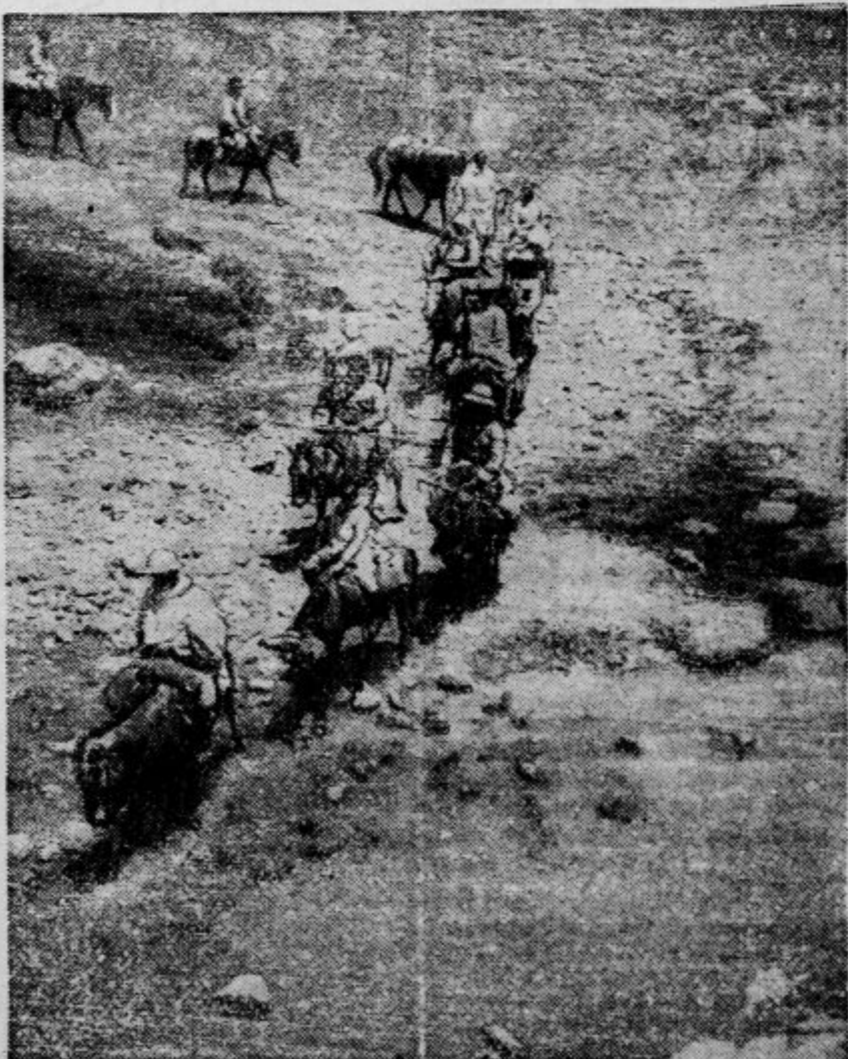
Pravijo, da je knez Starhemberg s tem imenovanjem napravil zelo uspešno potezo. Na Schuschniggga se niso mogli popolnoma zanesti, ker je kolebal med simpatijami za Francijo, Italijo in Vatikan. Nasprotno pa

je Starhemberg popolnoma zanesljiv človek. Domnevi, da podkancelar ne priznava aktualnosti habsburškega vprašanja docela ugovarja dejstvo, ki ga je postavil z imenovanjem habsburškega advokata za finančnega ministra.

Štirin kraljem je služil

V San Remu je učakal v popolnem zdravju 104. leto svojega življenja vojvoda Borea d'Olmo. Kot dvorni prefekt je služil štirin kraljem Piemonta in Italije.

Civiliziranci potujejo skozi Abesinijo

Dva uradnika italijanskega konzulata iz Debre-Markasa in soproga enega od njih na poti proti Addis Abebi. Skupina je potovala osemnajst dni. Fotografirali so jo na prehodu čez potok blizu abesinske prestolnice

Knez namestnik v Parizu

Nj. Vis. knez Pavle s soprogo princezo Olgó v Parizu, kjer se je sestal s predsednikom francoske vlade

Novosti iz Abesinije

Italijani so doslej izvrtali v Vzhodni Afriki 121 vodnjakov. S tem so popolnoma zasigurali preskrbo vojske z zdravo pitno vodo.

Generalni zdravstveni inšpektor italijanske vojske v Afriki prof. Castellani ugotavlja, da je zdravstveno stanje v armadi izvrstno in da presega vsako pričakovanje.

Italijani delijo v zasadenem ozemlju med ljudstvo živila. Koptiški cerkvi v Aksumu so poklonili tudi 15.000 tolarjev.

V noči od petka na soboto so bili Adna, Adigrat in Aksum prvi električno razsvetljeni. Italijani so z žarometi osvetljevali sosedno hribovje, da bi se preverili, če se ne bližajo Abesinci njihovim postojankam.

Živalsko duševno življenje

Glede živalskega duševnega življenja so že mnogo debatirali in filozofirali, malo so pa o tem eksperimentirali. Če izvzamemo temeljna Darwinova dela o obraznem izrazu pri človeku in živali, imamo šele nekoliko let eksaktno vedo, ki se bavi z živalsko psihologijo. Kako malo vedo ljudje o tem, je pokazal zavaben eksperiment angleškega raziskovalca Foleya, ki je pokazal 124 osebam sliko jeznega šimpanza. 48 odstotkov opazovalcev opice je menilo, da se žival smeje.

Potres v Ameriki in Aziji

Porušena prestolnica Montane, ponovni sunki v Tadžikistanu

Prestolnico ameriške države Montane, Heleno, je zadela te dni huda potresna katastrofa. Potres se je začel zvečer, ko je bila po ulicah tema in je povzročil med prebivalstvom velikansko zmešnjavo. Dosele so ugotovili, da je bil en človek ubit, več pa ranjenih, domnevajo pa, da je še več žrtev pod razvalinami. Velika panika je nastala v mnogih kinematografih in gledališčih, kjer so ljudje nasilno vdrli na prosto. Potres je spremljalo podzemsko bobnenje, na več mestih se je tudi prikazal ogenj.

Tudi v Tadžikistanu so imeli 15. t. m. ponoven potres, ki je povzročil veliko

gmotno škodo. Dve vasi sta porušeni do temeljev, v hribovju pa je privrela skozi nove razpoke nova reka.

Od 8. oktobra doslej so našli v Tadžikistanu 112 mrtličev zaradi potresa in 407 ranjenecv. Dvanajst vasi je izgubilo s površja zemlje. Vlada je poslala v prizadete kraje letalce, ki so izvršili poiete in prinesli dostovn obupna poročila.

Tadžikistan leži na severni strani Afganistana in meji na Britsko Indijo. Del njegovega ozemlja zavzema Pamiir, ki štiri z nekaterimi ledniki 8000 m visoko proti nebu.

Mož s 168 ženami

Okrožno sodišče v Nižnem Saldinskem v Uralu je obsodilo na deset let ječe moža, ki se je ponašal, da se je 168krat oženil in se je isto tolikokrat ločil. Je to neki Lapkin, bivši uradnik v jeklarni tega mesta.

Otočnica mu je očitala, da je svoj položaj izkoristil ne samo za to, da je poveril 7000 rubljev, temveč da je tudi ženske nameštence, ki so mu bile podrejene, slil k temu, da so stopale z njim v zakon. Običajno se je dajal ločiti že po nekoliko dneh. Dekleta, ki se niso hotela poročiti z njim, je metal iz službe. Lapkin sam se je ponašal pred svojimi prijatelji, da je bil že 168krat zakonski mož.

Smrt predsednika razorožitvene konference

razorožitvene konference

V Londonu je umrl predsednik razorožitvene konference, Arthur Henderson, ki se je povzpelo na to mesto od navadnega kovinarja

75-letnica Paderewskega

V večjih poljskih mestih so se že pred tedni osnovali odbori umetnikov, pisateljev in odličnih osebnosti, ki pripravljajo velikopotezno prireditve za 75-letnico velikega umetnika in državnika Paderewskega. Ta se takšnemu češčenju sicer upira, toda rojaki ga hočejo na vsak način praznovati na ta način. Ker živi Paderewski, odkar je odstopil kot državni predsednik v inozemstvu, in sicer na svojem posestvu pri Morgesu v Švici, ga tam obišče odposlanstvo, ki mu bo med drugim izročilo addresso, ki poudarja njegove zasluge kot umetnika, patriotičnega in državnika. Posebne izraze simpatije so mu namenili tudi njegovi številni častilci v Ameriki, Angliji, Franciji in Belgiji.

Mednarodna policija v Addis Abebi

Za varstvo inozemskih kolonistov v Abesiniji se je v Addis Abebi osnovala posebna policijska četa, broječa sto mož. Četa je podrejena ukazom francoskega, angleškega in nemškega poslaništva in ji poveljuje vodja angleške poslaniške straže Charter.

Nov britski šef generalnega štaba

Angleški kralj je podpisal ukaz, s katerim se imenuje general sir Eric Cyril Devereil, dosedanji armijski poveljnik vzhodne vojske, za šefa angleškega generalnega štaba. V aprilu 1936 bo novi šef zamenjal dosedanjega strokovnjaka na tem položaju, sira Arhibalda Montgomery Mas-singberdisa.

Prapraoč na zlati poroki svoje hčere

V nekem angleškem mestecu je praznovala zlato poroko neka ga. Smýjeva. Na slavnost je prišel tudi nje 91-letni oče, Samuel Smý. Hči šteje 75 let in njegov zet, ki je ob enem njegov nečak, jih ima 76. Mister Smý, ki se ponaša s tem, da je najstarejši angleški mestni klicar, je imel 12 otrok, 89 vnukov, 90 pravnukov in 3 prapravnike. Trije njegovi otroci žive kot upokojenci.

Kupuj domače blago!

VSAK DAN ENA

»Res je, na otrokih vidim, kako se stara mo. Pravkar je moj najmlajši sin postal stari oče.« (Vart Hemc)

PRVE VOJNE SLIKE IZ ABESINIJE

SO KOMAJ DANES DOSPELE V EVROPO, DOČIM BESNI VOJNA ZE VEČ KOT DVA TEDNA.

PHILIPS RADIO

OMOGOČA VSAKOMUR, DA SE DNEVNO INFORMIRA O VSEH DOGODKIH ČRNEGA KONTINENTA. Nizke cene počenši od Din 1995.— ali 120.— mesečno napravijo PHILIPS RADIO vsem dostopen. Pri nakupu radio-aparatur vas opozarjamo na PHILIPSOV ZNAK, ker ni vsak sprejemnik Philips radio.

Kulturni pregled

75-letnica

slovenske himne „Naprej zastava Slave“

Danes v torek, dne 22. t. m., preteče 75 let, kar je bila prvič peta Davorina Jenka himna »Naprej zastava Slave« pod osebnim vodstvom skladateljevim na Bescedi, ki jo je priredilo Slovensko pevsko društvo v restavraciji pri Sperlu na Dunaju dne 22. oktobra 1860. Pripadnostilno zbrni Slovani, ki so živeli takrat na Dunaju. (Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bolgari in Čehi) so z nepopisnim navdušenjem sprejeli budnico, polno živnega ognja, prelepe melodije in zvočnih akordov. Od takrat dalje se je razširila naša himna po vsem slovenskem svetu. Peli so jo na vseh naših tabornih, na najrazličnejših velikih slovenskih prireditvah; igralo so jo vsake godbe vseh slovenskih narodov; z njo so vpravkali Rusi za čas osvobodilnih bojev v bolgarsko Plevno in Sofijo, postizovali so se je pa tudi Prusi, ki so 1866. l. napadli Avstrijo in koprakali na Češko. Danes zavzema del naše himne najodličnejše mesto kot del himne kraljevine Jugoslavije — v znani zvezi »Bože pravde«, »Lepa naša domovina«, »Naprej zastava Slave«.

O postanku »Naprej zastava Slave« je dal svojčasno Davorin Jenko sam naslednje podatke: Bil je 16. maja 1860, leta in Jenko je sedel tistega jutra v mali kavarni pri Baderju na Dunaju ter čital dunajske jutranje časopise. Vzel je med drugim v roke tudi časnik »Die Presse«. Ko lista po njem, zapazi članek, ki se je bavil s Slovenci, smešil njihovo maloštevilnost predvsem pa njihovo govornico, čes, da to ni jezik, ampak le nerazvito beblanje.

Gluboko je užalilo našega Jenka; ves njegov narodni ponos se je upri poniževanju, ki ga je prizadejal Slovencem časnikar v boju za nadvlado Nemcev. Ogorčen je zapustil kavarno in namesto, da bi bil šel na univerzo, kamor je bil prvotno zjutraj namenjen, ga je zanesla noga daleč tja v dunajski Prater. Med potom mu pride nenadno na misel Simona Jenka pesem »Naprej zastava Slave«, za katero je on prav za prav dal pobudo in za katero je že dolgo časa iskal primernega naprava. Tega dne mu pride naprev kar sam od sebe, in začel je peti v mislih naprev od začetka do konca. Da ne pozabi dobljene melodije, je šel v Prater v gostilno »Zum Hirschen« ter jo napisal na kosček papirja, ki si ga je načrnil s prosto roko. Tako je nastala naša budnica.

Jenko je bil takrat star ravno 25 let, poln lepih načrtov. Pripravljal se je za pravniki poklic, a ljubezen do glasbe ga je osvojila popolnoma in postal je popolnoma pionir slovenske, predvsem pa pionir srbske glasbe, kateri je služil od leta 1863. dalje, ko je nastopil svoje mesto v Pančevem, več kot 40 let.

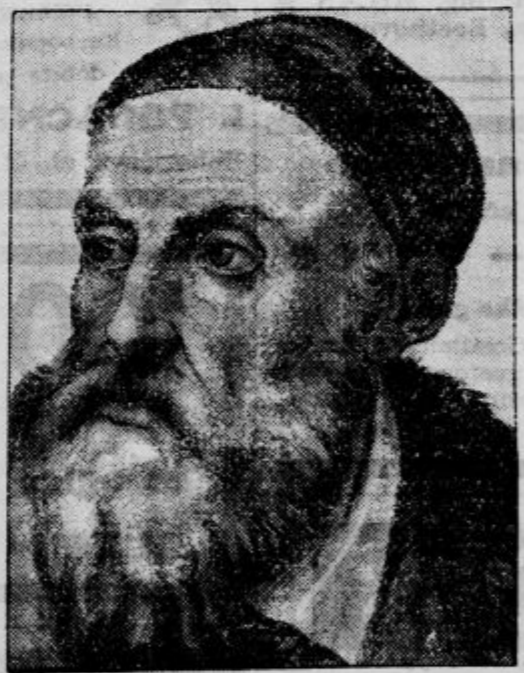
Letos, dne 9. novembra mine ravno 100 let odkar je bil rojen v Dvorjah pri Gerkljah skladatelj Davorin Jenko. Naša dolžnost je, da proslavimo stoto obletnico njegovega rojstva in v ta namen opozarjamo že danes na slavnostno akademijo, ki jo priredi v petek, dne 8. novembra zvečer ljubljanska Glasbena Matica. Na nji se bodo izvajala izključno del Davorina Jenka za orkester, soli, mladinski zbor, klavir, moški in mešani zbor.

Tizianova razstava v Benetkah

V zgodovini so imena, ki nam predstavljajo cele veke in mejnike starih poraj. So to imena velikanov, ki so žarela desetletja na nebu človeške kulture ter pričajo še danes o lepoti in moči preteklih stoletij. Izmed izvoljenec lepe umetnosti je brez dvoma Tiziano Vecelli, je Benecan, rojen v letu 1477. Umril je v 99. letu starosti za kugo; 27. avgusta 1576. Bil je učencec Giov. Bellinija (1430—1516), a se opazja v njegovih mladostnih delih dosti bolj vpilv Giorgiona (1478—1510). On edini se da po delu in starosti primerjati z genialnim florentinskim mojstrom Michelangelom. Kakor je Michelangelo zadivil takratno dobo s svojimi kiparskimi umotvori, tako je ta veliki kolorist oplajal umetnostno kulturo polna tri pokolenja s svojimi nesmrtnimi deli. Njegova dela so se spočila v dobi Quattrocentistov, njegove barve pa so vibrirale preko renesance v pozni barok. Celo stoletje je žarela njegova zvezda in v družbi političnih suverenov je postavjal umetnostne mejnike današnjemu človeštvu.

bastjan iz leta 1570 (kat. št. 99), last Sovjetske Rusije iz muzeja Eremitaž v Leningradu.

Kako cenijo Italijani svoje mojstre, naj ponazorji primer, da je za malo sliko Tizianovega vzornika Giorgiona dala italijanska

vlada s posebnim dekretom Mussolinija bajno vsoto 7 milijonov lir nekemu obubožancu beneškemu plemenitašu. Slika visi sedaj v muzeju beneške akademije.

Slike so razstavljene v dveh ogromnih nadstropjih. Obe nadstropji sta razdeljeni v eno glavno in sedem manjših dvoran. V obeh glavnih dvoranah so ob stranskih stenah razstavljene v dveh položnih vitrinah njegove risbe. Nad marsikaterim črtežem podvomim o pristnosti Tizianove tehnike. V drugem nadstropju v mali stranski dvorani pa se nahajajo izključno grafični tisk; so to dela tedanjih več ali manj dobrih grafikov, ki so urezavali v kovino ali les njegove osnutke ali slike, za reprodukcijo knjig ali grafičnih listov.

Vodstvo razstave je izdalo okusen katalog z reprodukcijami razstavljenih slik. Slike v katalogu so razvrščene po življenjskem nastanku s primernim opisom in komentarjem mojstrovega ustvarjanja

Ko stopim v prvo stransko dvorano, me obda občutek onih mehkih oblik in toplote, ki ga premore edinele dih renesance. Platna se vrste v okusnih in bogatih okvirjih. Stene soban pa so dekorirane s skrlatno in zelenim baržunom. Velikanska okna so zagnjena s tavnico, da zastirajo solne žarke, ki vdirajo tu in tam ter vibrirajo v lahkem soju na odtenkih barv, katere je vžil na platno ta čudežni mojster. Kljub občutku, da marsikatera slika na tej raz-

stavi ni delo svetovnega kolorista, moram pripoznati, da je ta razstava nekaj edinstvenega. Saj je tu okoli sto del, ki so zbrana z vseh delov sveta. Prvič v teku stoletij je tu dana možnost, da se opazuje potek razvoja tega genialnega stvaritelja. Kako dobro se ločijo dela iz mladostne dobe od slik, ki jih je slikal zadnja svoja leta! Tu vidimo vsaj deloma celotno sliko mojstra. Ta primerjava in ogled slik po vrsti je vendar kaj čisto drugega, kakor pa obisk dveh, treh ali več galerij, ko leže med ogledom presledki dnevov ali celo dolga potovanja. Resnično, ta tvorec je hrbenica renesančnega kolorita. On je oplodil s svojimi tajinstvenimi barvami mogočno skupino baročnih slikarjev še preko mej prostrane Italije. Mnogo pa je tu tudi del, ki so prvič razstavljena za javnost.

Kako je ustvarjal ta čudežni mojster svoje nesmrtno slike, in kako je lil barvo na barvo, bo gotovo nerešena uganka. Njegove barve žare v toplen rumenkastem soju kakor dragulj in plameniti kovini. Kako prosojni so njegovi toni modrega ali smaragdno-zelenega odtenka! Njegova rdeča barva pa žari skozi stoletja ne da bi izgubila lesk in fines prvotnega kolorita. Če podrobneje zasledujemo njegovo tehniko, opazimo takoj, da je gledel primitivnih tehničnih sredstev pri izdelavi svojih del ta mojster vidno nadkrilil svoje sodobnike. Če pa hočemo analizirati plasti barv njegovih slik, ocnimmo. Ne pozabimo, da mnogo barv, kakor n. pr.: kadmium, smaragdno-zelena itd. niso bile znane takratnim umetnikom. Kako pa so nastali ti žareči odtenki, polni topliga soja? Mogoče, da je čas ustvaril to rumenkasto toplino po uporabi različnih olj, lakov in firnežev. Saj so vsi stari mojstri imeli svoje tajne formule pri mešanju in uporabljanju barv, ki so jih pa seveda ljubosumno čuvali. Za kmalu po njegovi smrti so se pričeli zavdati tedanji suvereni Serenissimi, kaj pomeni tvorba tega izvanrednega kolorista; saj so izdali ukaz, da je pod smrtno kaznijo prepovedano tihotapiti njegove umotvore v tujino.

Tizian je bil pa sam sebi tudi strog kritik. Zanimivi je opis slikarja Palme (1480—1528), da je Tizian že kot mlad umetnik pustil svoja dela po cele mesece obrnjena proti steni. Ko pa je čutil potrebo, si jih je ponovno ogledal in popravil pogrešeno. Ni pa bil eden onih mojstrov, ki se natančno drže svojih tehničnih priprav za slikanje. Kot takratni beneški mojstri ni Tizian polagal nobene posebne važnosti na risbo, preden je pričel slikati. Na primer:

Quattrocentisti so najprvo natančno zrislali vso kompozicijo z vsemi detaili na karton, prenesli na les ali platno in v sivem ali rujavem tonu ponovno očrtali vso risbo. Nato so šele slikali. Vidj se, da je Tizian v svoji zadnji življenjski dobi, polni rutine in znanja, pričel risati takoj s čopičem in barvo po platnu. Kako je mojster pričel svoje delo, sem posebno dobro opazil na sliki: »Papež Pavel III. s svojima nečakoma« iz leta 1546 (kat. št. 65), izdelana v naravni velikosti. Temeljna podlaga te slike je temna, toplo-sive barve. Konture postav so pa risane s čopičem in sicer z neko temno umbro. Svetlobni efekti so povzročeni z belim; le tu pa tam so nekoliko kolorirani. Vse skupaj sicer zelo preprosto, a kljub temu ima celoten vtis slike čudovito ubranost, polno toplino in kolorita. Vsako njegovo delo nosi pečat različnega tehničnega dela. Med njegove temeljne podlage za slikanje štejemo vse od gladke lesene plošče pa do najbolj grobo tkanega platna. Uporabljal je navadno belo ali pa tudi nekoliko nijansirano podlogo. Gotovo pa je, da je vsebovala njegova paleta najbolj primitivna slikarska sredstva. In tu je tista veličina in moč tega zagonetnega kolorista. Ravno pri izražanju barv njegovih golih figur (»Venera in godce« kat. št. 101) lahko občudujemo njegovo tehniko. Koliko plasti različnih odtenkov je položil mojster drugo na drugo, da je dosegel ta čudoviti korlrit prosojne kože, polne krvi in življenja! Imamo pa tu tudi dela, ki zgovorno pričajo, da je slikal pogosto »alla prima«.

Ob zaključku omenjam, da sta na tej razstavi brez dvoma njegovi najboljši deli: kompozicija »Jezusa polagajo v grob« iz leta 1525. (kat. št. 18), last Louvrskega muzeja in pa portret: »Doža Andreja Grittijs« iz leta 1533. (kat. št. 31) iz galerije Czernin na Dunaju.

Prva slika je močna in elegantna v kompoziciji, obdelana z vso sigurnostjo tega čudovitega tvorca barvne harmonije. Druga pa v najbolj preprostih barvnih odtenkih z vso mogočnostjo risbe in barve, posebno pri obrazu in rokah.

Ob koncu svojega spisa naj pripomnim, da sem v ogromni množici bogatih posetnikov Tizianove razstave opazil tudi precej bomo obledenih obiskovalcev. In ravno temu malemu človeku v znak svojega spoštovanja poklanjam te vrste. Saj si je v življenjski borbi za vsakdanji kruh gotovo pritrgal od ust za vstopnino, ki je razmeroma precej visoka, da se je lahko nekaj ur opajal na biserih tega renesančnega mojstra. — E. Just'n. slikar/graflk.

Vsakdanja uporaba moških

Dolgo časa je bila Eau de Cologne luksuz, ker jo je vsled njene visoke cene uporabljal sorazmerno malo ljudi, ali danes, hvala Coty-u, si jo lahko vsak nabavi

EAU DE COLOGNE COTY

je ena najcenejših prvovrstnih kolonskih vod. — Diši izvrstno in je odlične kvalitete, ker vsebuje prvovrstne esence v neverjetno veliki meri.

Nič na svetu Vas ne more po športu tako osvežiti, kot utiranje obraza s Coty Eau de Cologne. Nenadomestljiva tudi pri uporabi po britju.

Cene od Din 22 — do Din 260 (plus mestna trošarina)

torno propagandni odsek S. j. e. u., Pevska Zveza, Primorsko akademsko steno, šinstvo, Prosvetna Zveza, Slovensko kataloško akademsko starešinstvo, »Soča« — matica, Sokolska župa — narodno obrambni odsek, Starešinska organizacija »Jadran«, Sreska organizacija Saveza ratnih dobrovoljaca, Streljaški okrug, društvo »Tabor«, Udruženje četnikov, Udruženje jugosl. narodnih železničarjev in brodarjev, Udruženje rezervnih oficirjev, Zveza kmetskih fantov in deklet, Zveza kulturnih društev, vsi v Ljubljani.

Naše gledališče

Drama
Začetek ob 20. uri
Torek, 22. oktobra: Zaprtio.
Sreda, 23. oktobra: Frak ali Od krojačka do ministra. Red A.
Četrtek, 24. oktobra: Kralj Edip, Kameniti gost. Red Četrtek.
Ljubljanska drama študira naslednja dela: Skvarčin: Moliere, Golia: Bratorna na Metavi, Shaw: Hše gospoda Sartorija. Premijere bodo deloma že ta mesec, deloma pa začetkom meseca novembra.

Opera
Začetek ob 20. uri
Torek, 22. oktobra: Pepelka Angelina. B. Sreda, 23. oktobra: Madame Butterfly. Red Sreda.
Četrtek, 24. oktobra: Mam'zelle Nitouche. Premiera. Izven.
Vsakomur je dobro znana zgodba o lepi Denizi, razposajeni samostanski gojenki, ki je pripomogla organizatu do velikega uspeha v gledališču. Ta zgodba je opisana v opereti »Mam'zelle Nitouche«, glasbo pa je napisal Francoz Herve. Desetletja se stalno igra po vseh odrih sveta. Na premijeri, ki bo v četrtek 24. t. m. bo pela Denizo godna Iglieva. Vprizoritve, ki se popolnoma razlikuje od vseh dosedanjih načinov vprijarjanja te operete, pripravlja režiser Kreft, muzikalno vodstvo ima v rokah g. Raša.
Ljubljanska opera pripravlja Verdijevo »Aidoc«, premiero Wagner-Regenjevjeve opere »Kraljičin ljubljence« in v deloma novi zasedbi Gounodjevega »Faustac.

Jugoslovenski javnosti

Ljubljana, 21. oktobra
Skraini čas je, da zremo realnosti v obraz in se zavemo, da živl izven naših državnih mej okrog 2.350.000 bratov in sester, torej skoraj 1/6 našega celokupnega prebivalstva, katerih narodni, kulturni in gospodarski obstoj je v nevarnosti in do katerih imamo mi Jugoslovani v svobodni striktno, konkretne in neodložljive dolžnosti.

Čeravno ni potrebno, vseeno poudarjamo, da je usoda teh naših bratov in sester črna, od dne do dne bolj obupna, — saj je njihov boj za ohranitev narodnih in človeških pravic vedno težji in te, živnejši. Izrinili so jih že iz vseh polj udejetvovanja in na vseh koncih in krajih so izpostavljeni vedno večjemu pritisku. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da je tu nevarnost, da klonijo pred navalom silne premoči, ki poleg tega ne izbira sredstev v borbi za dosego svojega cilja. Zato so njih klici po pomoči vedno jačji, da ne rečemo obupnejši, a na vsak način taki, da mora zganiti srce slehernika izmed nas in najti odmev ter odziv v zadnji vasi in najbednejši koč.

Toda ne iščemo pri nas samo pomoči, tudi opozarjajo nas, da naj jih nikar ne sodimo če klonejo, čeravno so storili vse, kar premorejo človeške moči, da izročijo neokrnjeno dediščino svojim potomcem. Na nas pade krivda, če omagajo, ker smo preslišali njihov klic, prezrli njih opozorilo, izdali takorekoč kri svoje krvi, zapustili v najtežji stiski brate v borbi za svojo in našo čast ter jih mirno zrlj, ko so se zvijali v poslednjih krčih.

Odgovornosti za te očitke ne sprejmemo, čeravno smo do sedaj deloma grešili, ker smo kot narodna celota bolj stali ob strani in le sočustvovali z brati, ki se borijo za vsako ped narodne posesti. Tembolj io odklanjamo, ker se hočemo odselj strniti v enotno selango in dejansko pomagati svojim bratom, kakor nam velela

narodni čut, bratstvo, ljubezen in končno tudi naši interesi.

Da se da temu vidnega izraza so sklenile spodaj navedene osrednje kulturne in narodne organizacije na poziv »Bran-l-bora«, da naj se letošnji 9. in 10. november posvetita izključno narodno obrambnim dolžnostim. S prireditvami, ki naj bodo ta dva dneva po vsej naši banovini in pri katerih naj sodelujejo vsa naša društva brez izjeme, hočemo pred svetom dokazati, da ne samo sočustvujemo z našimi brati in sestrami za mejami, temveč da jim stojimo vsi složno ob strani v težkem boju za narodni obstoj.

Osredni prireditveni odbor, ki se je stvoril iz zastopnikov osrednjih društev in ki ima svoj sedež v prostorih društva »Bran-l-bor« v Ljubljani, Selenburgova ul. 7/II, poziva vsa društva, ki so od svojih matic prejela program in navodila, naj se z vneto pripravljajo, da bodo prireditve, katerih čisti donosi so namenjeni našim narodno obrambnim svrham, dosegle zaželjeni uspeh tako v moralnem kakor tudi v gnotnem ozirju. Za vsa morebitna pojasnila naj se društva obrnejo na delo, da bosta 9. in 10. novem, veličastna manifestacija naše solidarnosti z brati za mejami.

Na delo pod geslom: »Zamejnim bratom!«
»Bran-l-bor«, Družba Sy. Cirila in Metod, Gasilska zajednica dravske banovine, Hubadova župa J. P. S., Jadranska Straža, Jugoslovenska Strokovna Zveza, Jugoslovensko profesorsko društvo, Klub jugoslov. akademikov iz Trsta, Gorice, Istre, Klub Koroških Slovencev, Klub Koroških Slovencev, Klub Primork, Kolo jugosl. sester, Narodna Odrbrana, Narodna socijalna strokovna zveza, Organiza-

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boj!

Avtomobil je obstal pred vhodom hotela »Imperiala.« Gloria je hitro skočila na tla, plačala šoferju in stopila v vežo. Pogledala je okoli sebe, kakor da bi nekoga iskala, stopila nato k sprejemni pisarni in obotavljaje se vprašala: »Ali je kdo vprašal po meni?«

28

Nestrpno kašljanje jo je prekinilo. Nato: »Gloria, zdaj govorim iz avtomata! Malo časa imam! Vedite, da morava priti drug z drugim na čisto! Čutim, da ne stojite več popolnoma na moji strani! Ze včeraj, ko —«

Spet tesnoben premolk. Nato se je mož na enem koncu žice odkašljal: »Gloria, res vas ne razumem.« »Zakaj me ne pustite pri miru?« mu je obupana segla v besedo.

CENE MALIM OGLASOM Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslova plačajo oni, ki iščejo služb.

Mali oglasi Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu ob enem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Službo dobi Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pazite! Predno kupite simako blago. Vas vabimo, da si ogledate veliko zalogo češkega, angleškega in domačega blaga po globoko znižanih cenah v manufakturni in modni trgovini »Pri zvonu«, I. Stronjanek, Ljubljana, Pred Škofijo 21, poleg rotopisa.

Kupim Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sadje Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanja Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje ugodna lega, moderni komfort. Se odda s 1. novembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Centralna kurjava«.

Stanovanja Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvojčlanska družina Hče štiri do petočno stanovanje v centru mesta za februar ali maj, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dopisi Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Izgubljeno Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarica pridna, poštena, s kavelj, dobi takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Istokaj 20«.

Stiskalnico (Spangopress) kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Stroj Nov. 8 dolg 36 cm prod. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Veliko sobo in kuhinjo prazno ali opremljeno, plin, voda, elektrika, I. nadst. nad kavarno Evropa oddajam za 1. novembrom. Informacije telefon 29-52.

Soba odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dragocenosti Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Imam sina močnega, starega 17 let, s 2 razr. mešanske šole, bi se rad izučil elektrotehnične, mehanike ali avtomobilne obrti. Naslov: Rečica 65, Bled II.

Pianine in harmonije dobihte najceneje na Gosposvetski cesti 12, dvorišče. Sprejemajo se popravila in ugaševanje klavirov.

Obt Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje eno ali dvosobno, ena soba ima poseben vhod, oddam za november v I. nadstropju. Ribarjeva 2, za Obrtno šolo.

Sobe išče Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Najsiljša in najboljša krepljena pijača je BERMET - VINO, žrnina iz Fruške gore, Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: E. Markov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Prodaj Hubertus nepremojljiv 250. Din, otroški s kapuco 145. Din, trench-coat, impregniran, samo 430. Din, pumparce od Din 48. naprej, dobiš pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14.

Priidelki Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovska lokala v Kranju se oddaja v najem; eden na glavnem trgu, najpogotneje Profserova cesta, pripravljiva za vsako trgovino, drugi v predmestju Kranja cesta sa Golnik, za trgovino s delnimi pridelki, siloskimi izdelki, specerijo ali drugo obrt, obe radi odobritve po nizki ceni. Pojasnila daje istakni Franc Majdič, Industrijski mlin Vir — Domžale.

Dvosob. stanovanje s kabineto, kopalnico in pritlikalnimi, oddam s 1. novembrom. Tyrševa 90/I.

Medicinka Hče mirno, prijazno sobico blizu bolnice. Cena 200 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Medicinka«.

G. Th. Rotman: Življenje Jakca Takca Med tem se je pa zgodila spodaj v kuhinji nova strašna nesreča, ki vam jo takoj opišem. Polona, kuharica pri Takcevih, je stala pred plinskim kuhaličkom in se jezno ozirala na lonce z juho, ki ni in ni hotela biti gotova.

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kapital Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

BOTOT nova bela peneča se pasta za zobe v modro-belih progastih tubah, izrednega okusa dela zobe že po kratki uporabi snežno bele. DOVRŠENOST SEDANJOSTI! Poskusite še danes. Tube po Din 8.— Tube po Din 12.—

KAJ BIMORALA VEDETI VSAKA MLADENKA Nasvet neke matere Telefon 2059 Suha drva, premog, karbopakete dobiš pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

ZAHVALA Ob nenadni smrti mojega dobrega, nepozabnega so-proga, gospoda FRANCA JEREBA, vazduhoplovnega kapetana II. klase se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki so občutili z menoj bridko izgubo in mi pomagali lajšati bol s svojim sočustvovanjem.